

FIFTIETH ANNIVERSARY ALBUM
OF THE
HOLY FAMILY PARISH
PITTSFIELD, MASS.

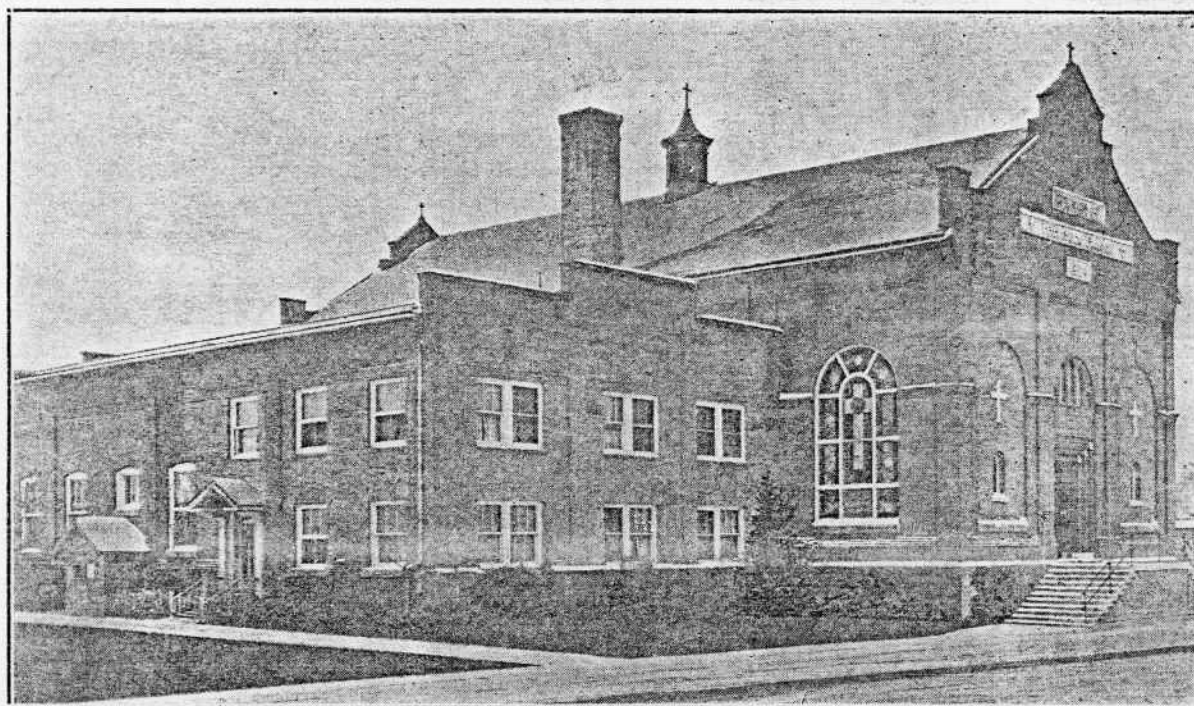
ALBUM ZŁOTEGO JUBILEUSZU
PARAFJI ŚWIĘTEJ RODZINY
PITTSFIELD, MASS.

CT
Pittsfield, Mass.
1970

HARLAN H. BALLARD COLLECTION

SEP 1970

FIFTIETH ANNIVERSARY
OF THE
HOLY FAMILY PARISH
PITTSFIELD, MASS.

ZŁOTY JUBILEUSZ
PARAFJI ŚWIĘTEJ RODZINY
W
PITTSFIELD, MASS.

The Holy Family
PATRONS OF THE PARISH

**APOSTOLIC DELEGATION
United States of America
3339 Massachusetts Avenue
Washington 8, D. C.**

June, 1963

Your Excellency:

On this joyous occasion of the Golden Jubilee of Holy Family Parish, Pittsfield, it affords me genuine pleasure to inform you that our Most Holy Father, Pope Paul VI, has graciously deigned to impart his special Apostolic Benediction. It is the express wish of His Holiness that this Blessing be shared by the clergy, religious and laity of the Parish, as well as by everyone who joins in observing this happy Anniversary.

This Benediction is granted by the Sovereign Pontiff as a token of his paternal affection and as a pledge of divine favor for the future upon the ministry of the Word and the Sacraments of Christ in Holy Family Parish, which has already enjoyed a half-century of His graces and blessings.

To this June Message of the Vicar of Christ I unite my own personal congratulations and good wishes.

With sentiments of esteem and renewed felicitations, I remain,

Sincerely yours in Christ,

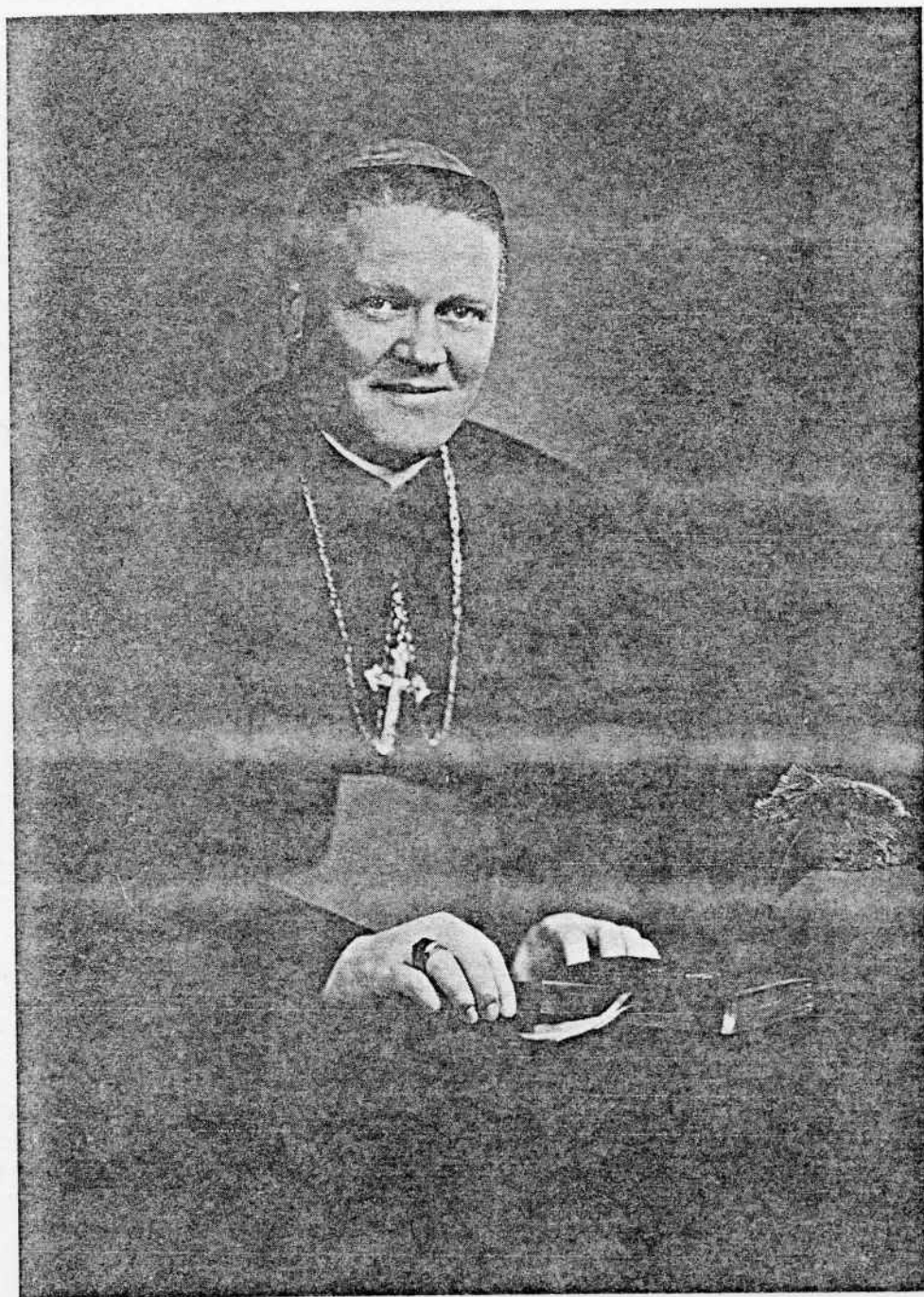
The Most Reverend
Egidio Vagnozzi, P.H.D., S.T.D., J.C.D.
Apostolic Delegate

Most Reverend Christopher J. Weldon, D.D.
Bishop of Springfield
68 Elliot Street
Springfield 5, Mass.

HIS HOLINESS POPE PAUL VI

NAJPRZEWIELEBNIEJSZY KSIĄDZ BISKUP
KRZYSZTOF J. WELDON, D.D.
BISKUP DIECEZJI SPRINGFIELD

HIS EXCELLENCY
MOST REVEREND CHRISTOPHER J. WELDON, D.D.
BISHOP OF SPRINGFIELD

PITTSFIELD'S CITY GOVERNMENT

Mayor Raymond L. Haughey

CITY COUNCIL

MEMBERS AT LARGE

Roy F. Brown
Donald G. Butler
Daniel Casey
George A. Purnell, Jr.

WARDS

1. Ernest G. St. Peter
2. Raymond E. Crow
3. Remo DelGallo
4. Joel S. Greenberg
5. Samuel J. Quadrozzi
6. Joseph S. Scelsi, Pres. of Council
7. Thomas W. Coughlin

I AM HONORED TO BE A MEMBER OF THE HOLY FAMILY
PARISH AT THIS GREAT MOMENT IN THE LIFE OF THE
CHURCH. I AM PROUD TO EXTEND TO ITS LOYAL
FOLLOWERS MY WARMEST CONGRATULATIONS AND
SINCEREST BEST WISHES FOR A PROSPEROUS FUTURE.

Representative Thomas C. Wojtkowski

5th BERKSHIRE DISTRICT
HOUSE OF REPRESENTATIVES
STATE HOUSE, BOSTON

KS. JAN R. KLEKOTKA
Proboszcz w czasie Jubileuszowym

REV. JOHN R. KLEKOTKA
Pastor During Jubilee Year

BISHOP IN PROCESSION TO CHURCH

BEST WISHES FROM

Fenn Cafe, Inc.

129 FENN ST.

PITTSFIELD, MASS.

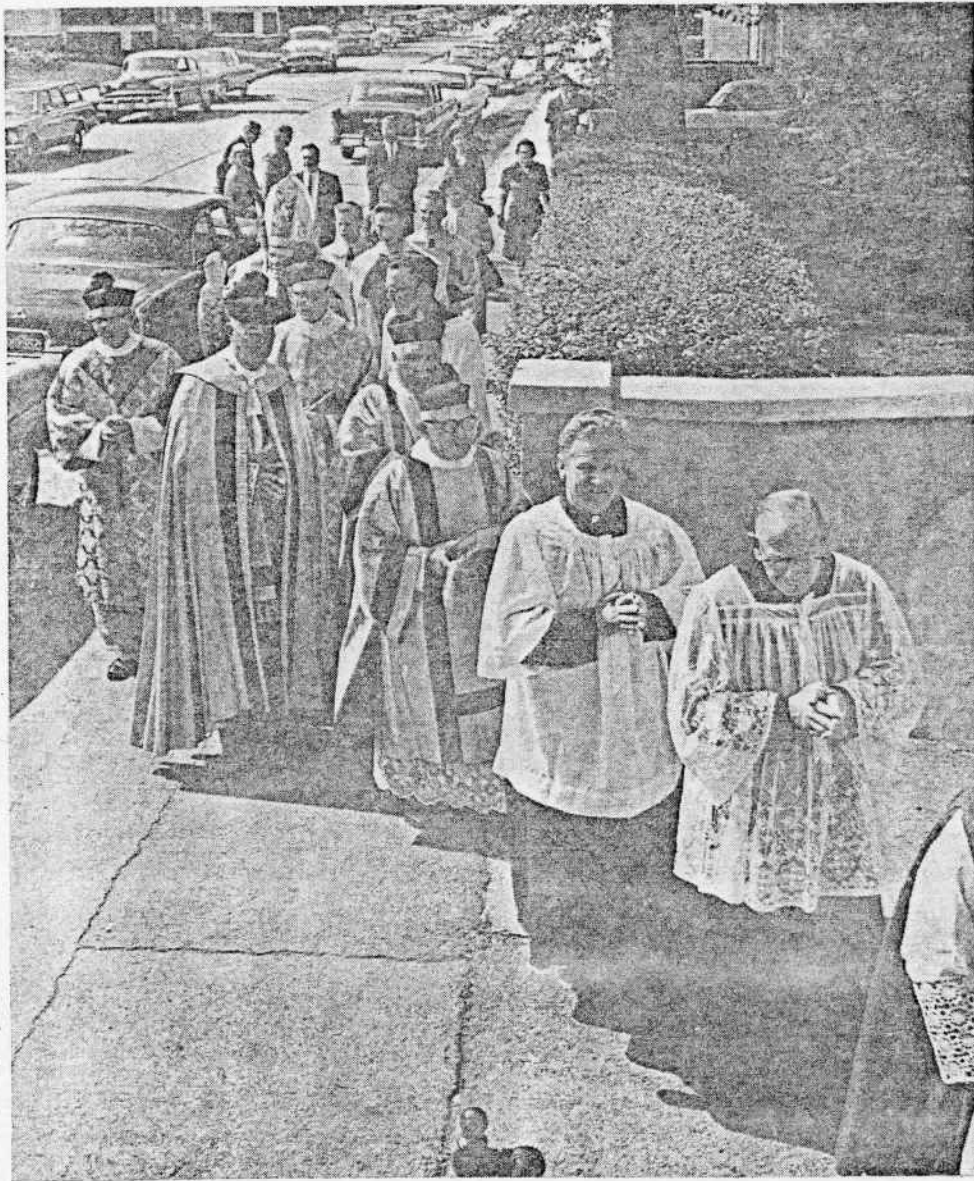
COMPLIMENTS OF

J. B. Paper Co.

TEL. HI 2-6929

200 West St.

Pittsfield, Mass.

PROCESSION TO CHURCH

MOHAWK BEVERAGES, INC.

Compliments of . . .

Joanne Bakers

TEL. HI 7-7584

383 North St.

Pittsfield, Mass.

SERDECZNE ŻYCZENIA OD
Wszystkich Członków Gniazda 580
Sokolstwa Polskiego

32 Bel Air Avenue

Pittsfield, Mass.

PREZES JERZY M. SEROWIK
WICE-PREZESKA PANI KATARZYNA MIERZEJEWSKA
WICE PREZES EDWARD J. BARSCZ
SEKRETARZ FINANSOWY STANISŁAW R. CHROSTOWSKI
SKARBNICZKA PANI MARJA VADALA
SEKRETARZ PROTOKÓŁOWY EDWARD I. BORSUK

GREETINGS FROM PARISH BY KATHERINE MILUKAS

Compliments of . . .

Wanda Trepacz
Beauty Salon

Hair Stylists

Specializing in Hair Coloring - Permanent Waving

TEL. HI 5-5721

137 North St.

Pittsfield, Mass.

Best Wishes from . . .

Cannon Electric Company

ELECTRICAL CONTRACTORS

TEL. LEE 808

82 Prospect St.

Lee, Mass.

POLISH COMMUNITY CLUB
Extends Best Wishes and Congratulations to
HOLY FAMILY PARISH
on its
GOLDEN ANNIVERSARY

CHESTER J. KLIMEK PRESIDENT
ANTHONY S. BIALOS VICE-PRESIDENT
JOHN P. KULIS SECRETARY
THEODORE J. HANDEREK TREASURER
CHESTER A. ROPELEWSKI FINANCIAL SECRETARY
STANLEY A. ROPELEWSKI SERGEANT AT ARMS

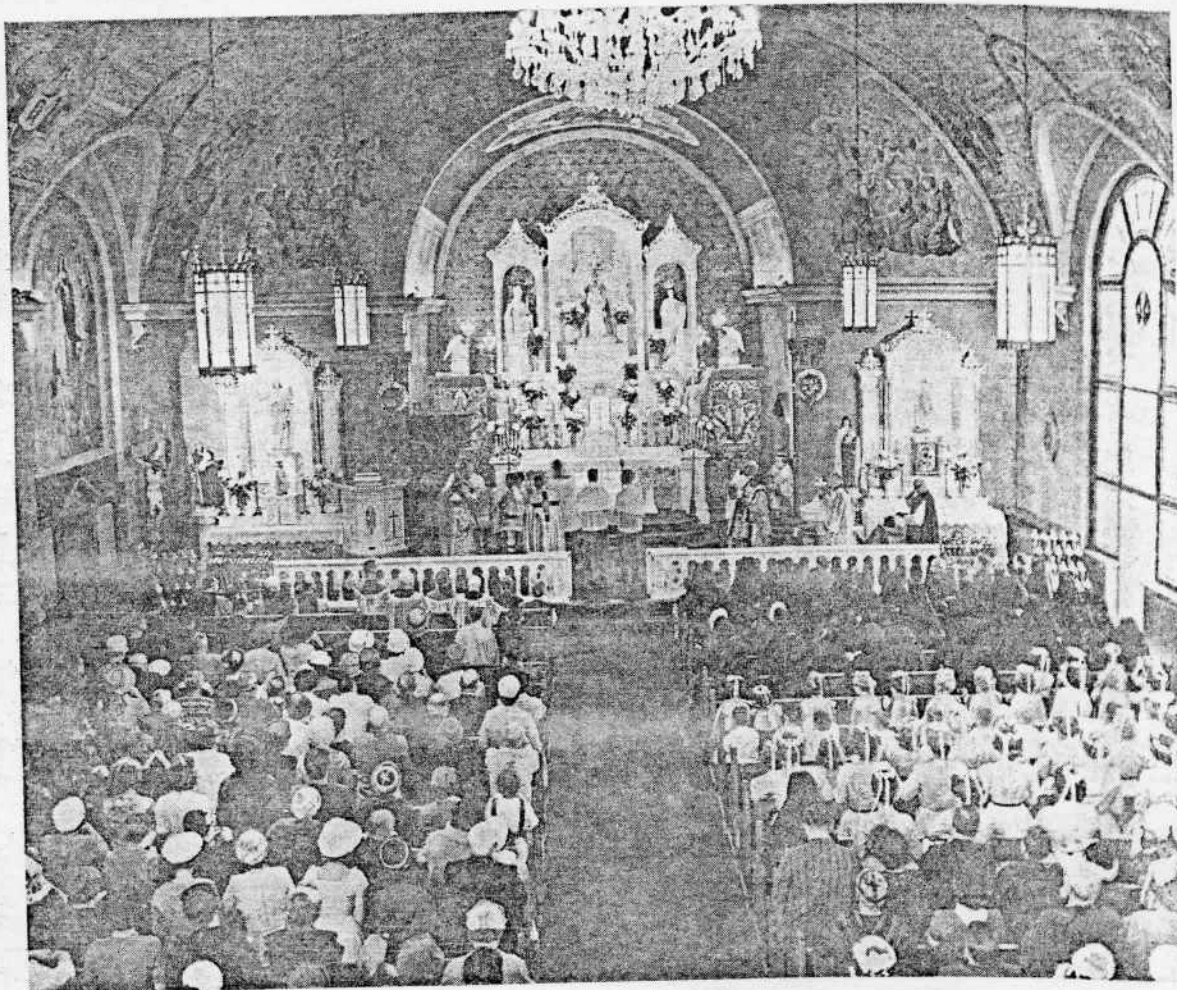
Directors

MICHAEL J. HANDEREK
BOLESŁAW J. HANDEREK
STEPHEN J. WILK
FREDERICK J. KOZA
EDWARD B. KOBUS
FRANK A. BLONIAZ

CHILDREN PROCESSION TO CHURCH

This page compliments of
Frank and Herminie Bloniarz

GOLDEN JUBILEE HOLY MASS

BEST WISHES FROM

**Berkshire
Life Insurance Co.**

BERKSHIRE COUNTY AGENCY

TEL. HI 3-6441

7 North St.

Pittsfield, Mass.

POLISH COMMUNITY CLUB AUXILIARY

CONGRATULATES

HOLY FAMILY PARISH

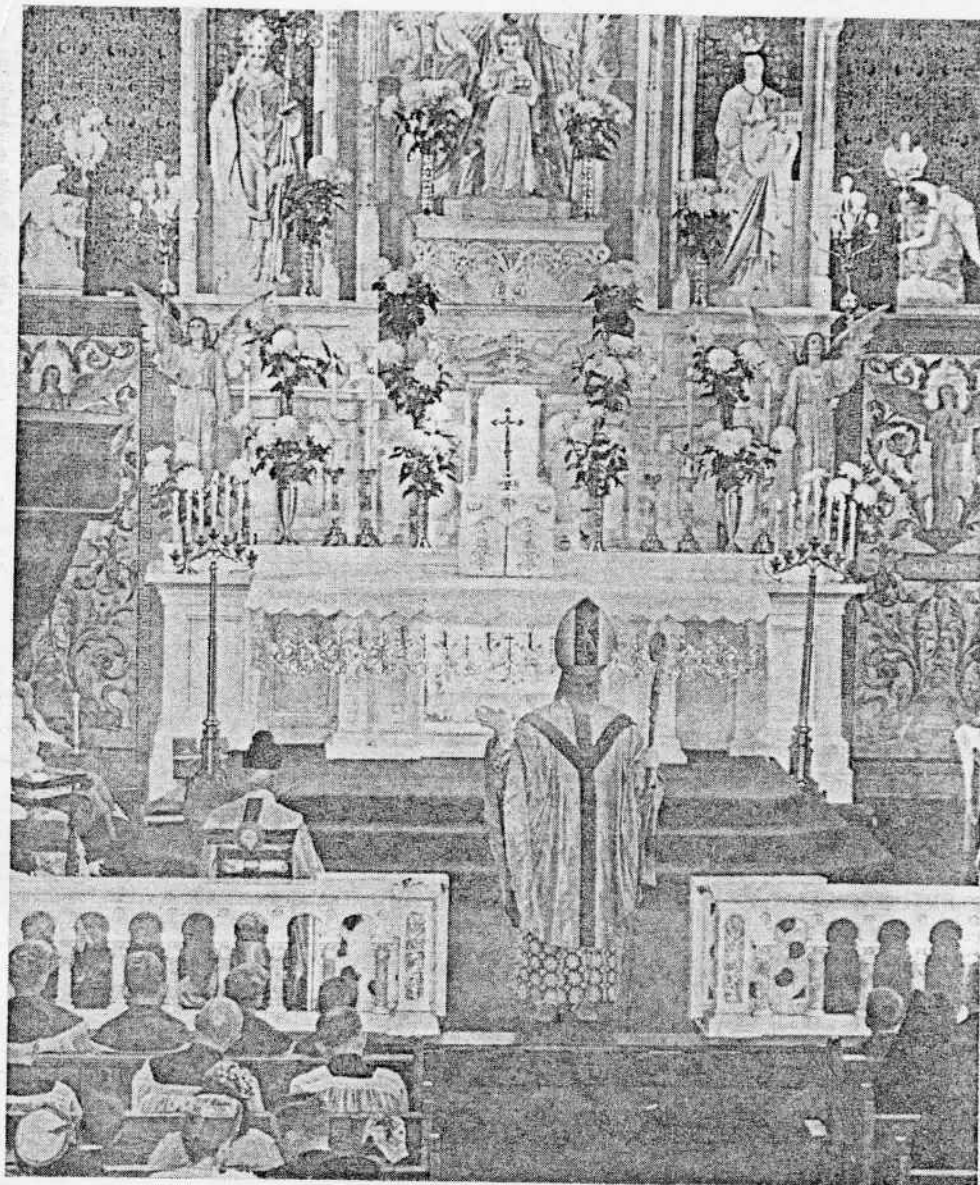
ON ITS

GOLDEN JUBILEE YEAR

MRS. STELLA F. SPENCE	PRESIDENT
MRS. PAUL J. SIOK	VICE-PRESIDENT
MRS. RAYMOND S. KOLODZIEJ	RECORDING SECRETARY
MRS. WILLIAM T. TCHORZ	TREASURER
MRS. STEPHEN J. STOCKLEY	FINANCIAL SECRETARY
MRS. FRANK A. ZAIK	SERGEANT AT ARMS
MRS. DAVID J. BROOKS	HISTORIAN
MRS. JOHN J. ZATORSKI	PUBLICITY
MRS. JULIA B. PYTKO	CHAPLAIN

DIRECTORS

MRS. JOHN V. WOJCIECHOWSKI
MRS. BENJAMIN F. WALCZYK
MRS. SINALDO A. CHRISTOPHER
MRS. CHESTER J. KLIMEK
MRS. JULIA C. KOZIAL
MRS. BLANCHE A. SANIEWSKI

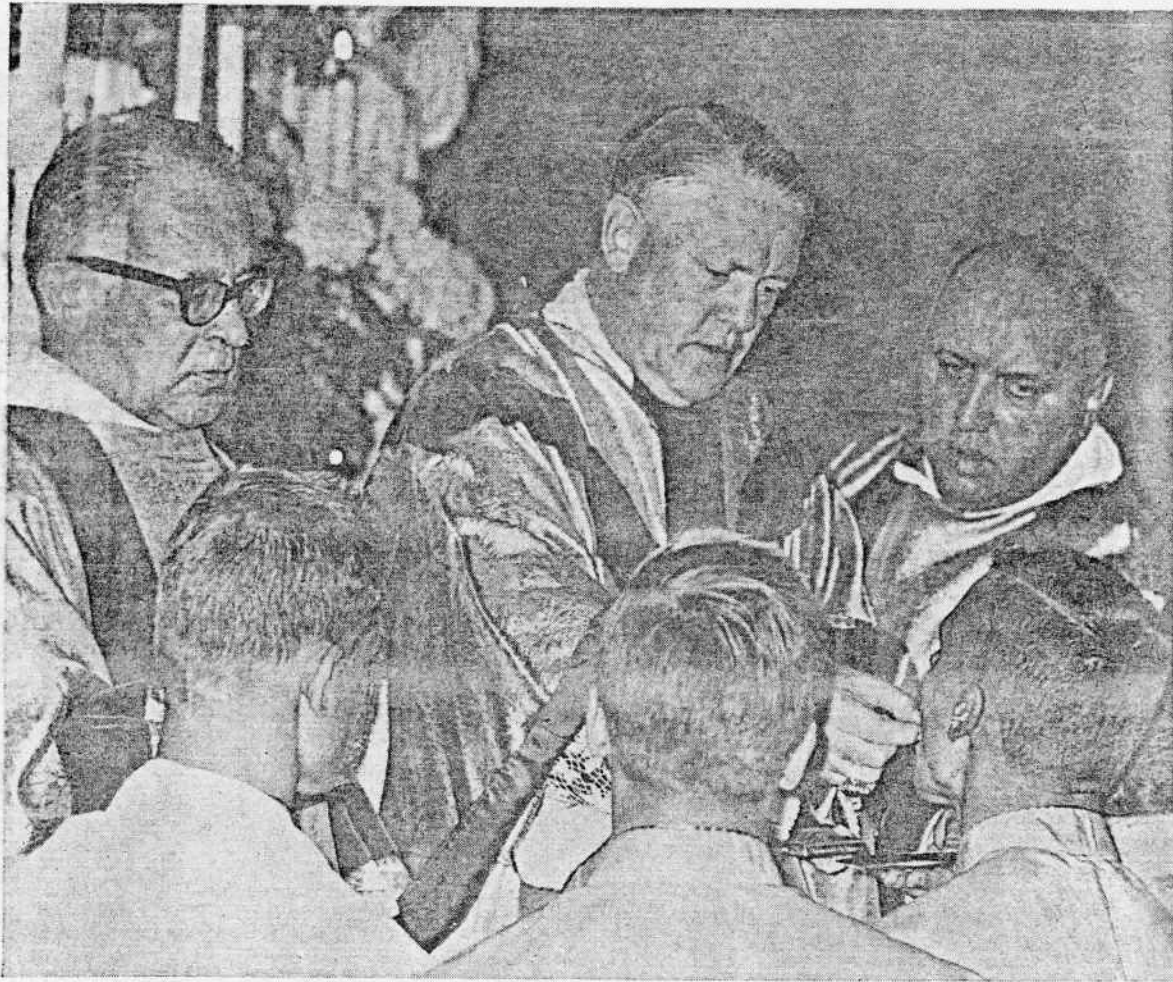
BISHOP PREACHING JUBILEE SERMON

COMPLIMENTS OF
SILVIO O. CONTE
CONGRESSMAN
FROM
FIRST DISTRICT OF MASSACHUSETTS

COMPLIMENTS OF
Kenneth P. Ritchie
MFG'S AGENT
TEL. HI 5-5375

73 North St.

Pittsfield, Mass.

BISHOP DISTRIBUTING HOLY COMMUNION

Best Wishes from . . .

Farrell & Gregory

STEEL ERECTORS

TEL. HI 3-6392

814 East St.

Pittsfield, Mass.

Compliments of . . .

Harvey's Glass Shop

Auto Glass - New & Old

Furniture Tops Cut to Pattern

Thermopane Mirrors for Every Use

Open Evenings by Appointment

TEL. HI 2-1355

76 Fourth St.

Pittsfield, Mass.

GROUP OF PRIESTS WITH BISHOP LEAVING CHURCH

CONGRATULATIONS AND BEST WISHES

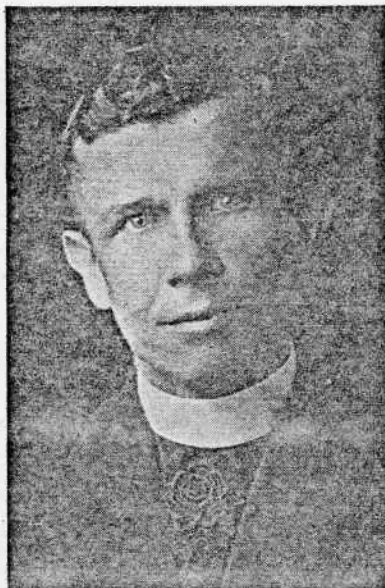
FROM

DR. FRANK A. SLOWICK

PROBOSZCZOWIE I ADMINISTRATORZY

KS. WACŁAW MALIENIEWSKI
Proboszcz

KS. JÓZEF STAŃCZYK
Proboszcz

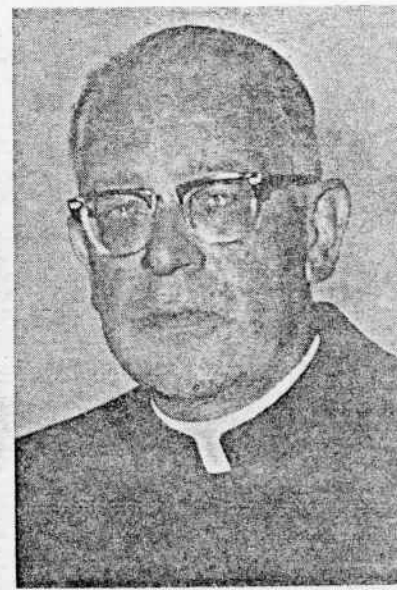
KS. WALENTY TECLAW
Proboszcz

KS. WŁADYSŁAW SZYMCZYK
Administrator

KS. WŁADYSŁAW RYS
Proboszcz

KS. HENRYK C. KRECZKO
Administrator

PAST ASSISTANTS OF OUR PARISH

REV. JOHN SKOWRONSKI

REV. XAVIER BARANOWSKI

REV. JOHN KOCHANOWSKI

REV. ANTHONY RZASA

REV. CONRAD DAUGIELLO

FELICIAN SISTERS

Sister Mary Rosalette, Superior; Sister Mary Dobrosława, Sister Mary Genevieve,
Sister Mary Theobalda.

COMPLIMENTS OF

A Friend

Best Wishes from . . .

Yellow Cab

TEL. HI 5-4567

128 South St.

Pittsfield, Mass.

FELICIAN SISTERS CONVENT

Compliments of . . .

Besse-Clarke

Pittsfield's Leading Store for Men & Boys

273 North St.

Pittsfield, Mass.

Compliments of . . .

Szymanski's Market

QUALITY MEATS & GROCERIES

TEL. HI 2-3669

230 Wahconah St.

Pittsfield, Mass.

SISTER MARY DOROTHEA (CSSF)

Sister Mary Dorothea (the former Patricia Anne Flynn) entered Our Lady of the Angels Convent, Enfield, Conn. in August of 1959.

Sister Dorothea graduated from Pittsfield High School, Pittsfield, Massachusetts in June of 1959.

Upon receiving her black veil in 1962, Sister Dorothea was transferred to Middletown, Conn., St. Mary's Convent where she teaches first grade.

A member of the Holy Family Church of Pittsfield Sister Dorothea was active in the Children of Mary and the St. Cecelia Choir where she also substituted as organist.

Sister Dorothea is the daughter of Mr. and Mrs. Thomas F. Flynn of 177 Lenox Avenue, Pittsfield, Mass.

WYCHOWANKOWIE PARAFII

SIOSTRA MARYA ADONIA
w Lodi, N. J.
(Zofia Stefanik)

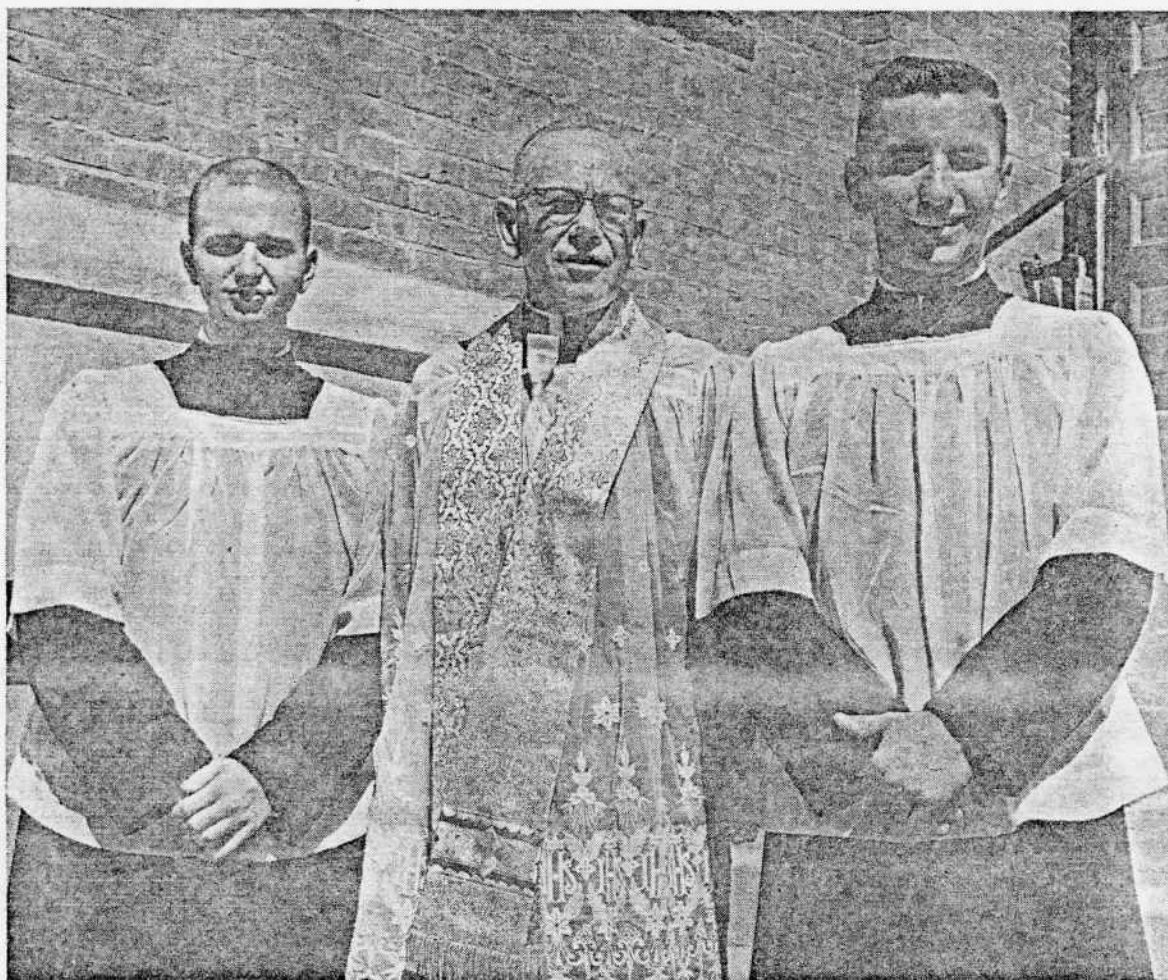
KS. ZYGMUNT BACZKOWSKI,
V.F.
Proboszcz w Dauphin, Canada

SISTER JANE, C.R.
(Aleksandra Bożyńska)

COMPLIMENTS OF

KOMUNIECKI'S BAKERY

SEMINARIANS OF OUR PARISH

Joseph Jancewicz and Michael Twardzik who attend St. Cyril and Methodius Seminary, Orchard Lake, Michigan.

BEST WISHES FROM

REV. ALBERT T. BEAUDRY

Notre Dame Church

PITTSFIELD, MASS.

GOLDEN JUBILEE PATRONS AND FRIENDS

Charles Szymanski	A Friend
Charles Bates	Sigmund Fleck, D.M.D.
Mr. and Mrs. Harold E. Ford	Dr. J. W. Farrell, D.M.D.
Mr. and Mrs. Michael Handerek	Breezy-Knoll Inn
John Wojtkowski	Sugar Bowl
Donna and Donna	Charlie's Package Store
Pete's Motors	Star Auto Stores
Sportsmen's Cafe	Tepper Shoes
Marchisio Package Store	United Cigar Store

* * * * *

IN MEMORY OF

Hector D. Teot by A. Flynn
Edward C. Conley by A. Flynn
Bronislawy Wylot by daughter Genowefy Budziak

* * * * *

DONORS FOR PAINTING AND REDECORATING STATUES

Mr. Walenty Kruczkowski	\$ 50.00
Mr. and Mrs. William Ziarnik	50.00
Mrs. Tekla Para	25.00
Mr. Joseph Para	25.00
Mr. Frank Para	25.00
Mr. and Mrs. George Ferry	75.00
Mr. and Mrs. Philip Janchuk	25.00
Mr. and Mrs. Thomas Flynn	25.00
Mr. Michael Twardzik	30.00
Mrs. Antonina Szewczyk	50.00
Mr. and Mrs. Charles Waszkielewicz	150.00

* * * * *

Golden Vestments \$ 1,346.00

By the Women's Rosary Sodality

* * * * *

Jubilee Gift \$ 176.00

By the Mother's Guild

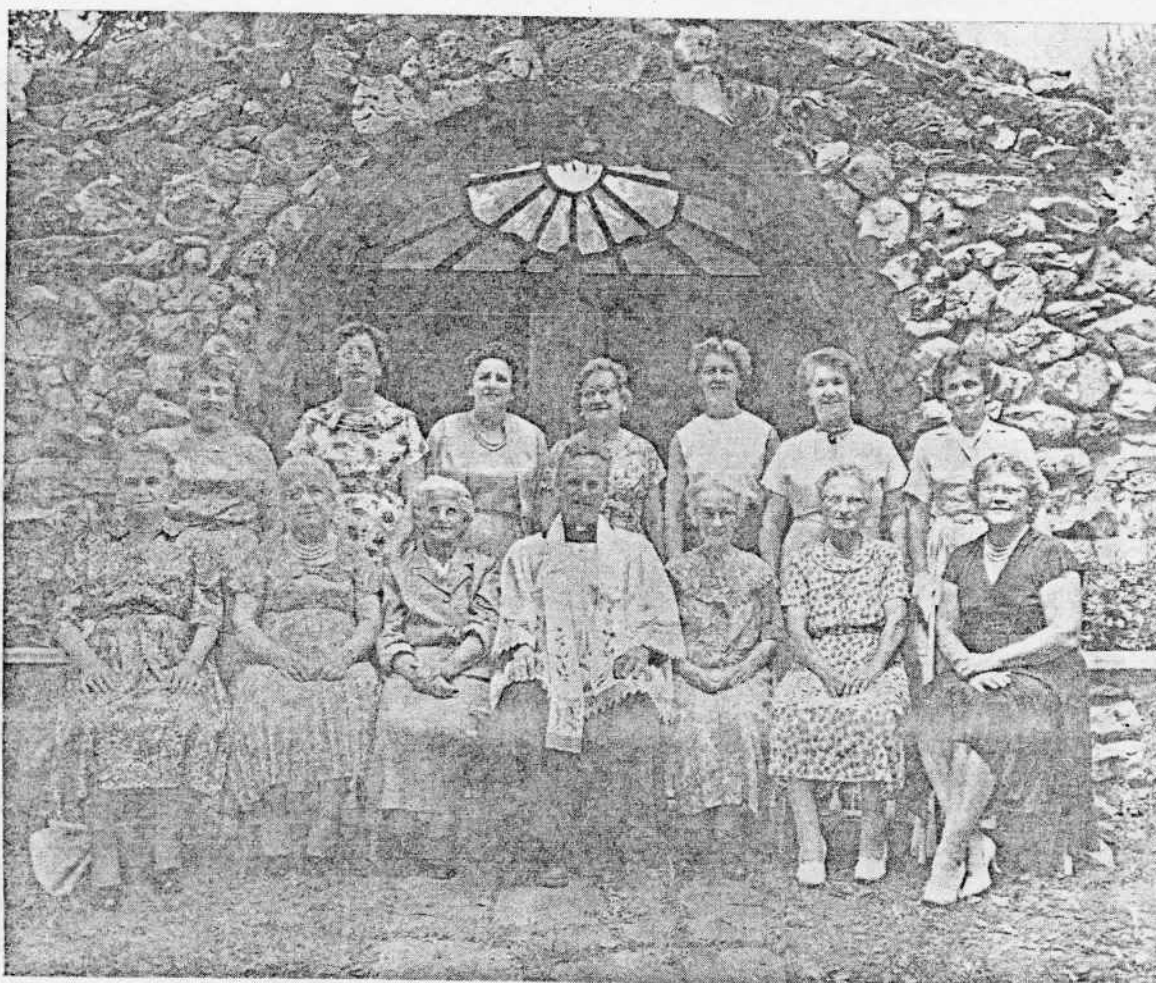

JUBILEE YEAR — FIRST COMMUNION CLASS

ZJEDNOCZENIE POLSKIE RZYMSKO KATOLICKIE
TOW. NIEWIAST KRÓLOWEJ KORONY POLSKIEJ

Z. P. R. K. No. 1319
PITTSFIELD, MASS.

PREZESKA	JULIA KOZIAL
WICE-PREZESKA	JOSEPHINE MAJCHROWSKI
SEKRETARZ FINANSOWA	WANDA PYRA
KASJERKA	HELEN KOZIAL

ROSARY SOCIETY

Front Row: Mrs. Anna Niksa, Mrs. Katherine Orzolek, Mrs. Tekla Para, Rev. Conrad Daugiello, Mrs. Bronislawa Karalun, Mrs. Antonina Zimak, Mrs. Janina Stockley.

Standing: Mrs. Josephine Florczyk, Second Treasurer; Mrs. Helen Muha, Treasurer; Mrs. Genevieve Szymanski, Recording Secretary; Mrs. Sophie Waszkielewicz, President; Genevieve Budziak, Vice President; Mrs. Helen Lavelle, Second Recording Secretary, Mrs. Monica Oboyski.

Missing from picture: Mrs. Julia Koziol.

Compliments of . . .

Kelly's Restaurant

15 Linden St.

Pittsfield, Mass.

Compliments of . . .

Yezzi's Dress Shop

Allendale Shopping Center

Pittsfield, Mass.

TEL. HI-2-3949

ST. CECYLIA CHOIR

Blanche Szymanski, President; Kathleen Gonska, Vice President; Mr. Edward Borsuk, Secretary; Mrs. Monica Oboyski, Treasurer.

QUALITY PRINTING

BY MASTER CRAFTSMEN

WHITE EAGLE PRINTING

ANDREW & ANDREW ROMANIAK

"We Printed This Jubilee Album"

7476 SUMMER STREET

TELEPHONE 743-0700

ADAMS, MASS.

CONFRATERNITY OF CHRISTIAN DOCTRINE

First Row: Mrs. Joseph Szymanski, Rev. Conrad Daugiello, Mr. John Sadlowski,
Rev. John R. Klekotka, Mrs. Genevieve Budziak.

Second Row: Mrs. Edward Oboyski, Mrs. Stephen Pytko, Miss Kathleen Gonska,
Mrs. Thomas Flynn, Miss Ann Flynn.

Best Wishes from . . .

Dr. Morris Geller

255 North St.

Pittsfield, Mass.

OUR BEST WISHES FROM . . .

**William L. Phair
& Sons, Inc.**

ELECTRICAL CONTRACTORS

Pittsfield, Mass.

Tel. 442-1593

Krótką Historja Parafji Św. Rodziny

WSTĘP

Gdy ludziom ciężko było żyć we własnej ojczyźnie, gdy brakowało im wolności i nie było do syta codziennego chleba, wtedy zawsze znajdowali się tacy którzy opuszczali swój kraj rodzinny i wybierali się do tej ziemi obiecaną jaką dla nich była Ameryka. W tej nieustannej wędrówce emigracyjnej za ocean, znajdowali się zawsze również synowie i córki polskiej Macierzy, którym zaborcy zagrabili ojczyznę i odebrali skarb wolności. Tak więc przez długie lata, ze wszystkich trzech zaborów, niczym ptaki wędrownie ciągnęły nieprzerwanym korowodem gromady polskich emigrantów w stronę Ameryki, aby tu zakładać swoje rodzinne gniazda i nowe budować życie. Z tych ciągłych strumieni polskiej emigracji powstała z czasem w Ameryce potężna 6-cio milionowa Polonia, związana węzłami krwi i pokrewieństwa z tymi co pozostali w starym Kraju. Polscy emigranci, głęboko przywiązani do wiary i mowy swych Ojców, nie chcąc zatracić tego drogiego im dziedzictwa duchownego, zabiegali usilnie o to, aby wśród obcych im ludzi stworzyć sobie własne środowiska narodowe, gdzieby mogli zachować polską mowę i podtrzymać polską tradycję. Zbudowanie własnego kościoła, założenie własnej parafii i posiadanie polskiego kapłana, to był główny cel i szlachetna ambicja każdego śrowoska polonijnego. Tak było we wszystkich środowiskach polonijnych w Ameryce, tak było również i wśród polskich emigrantów, którzy pod koniec ubiegłego stulecia osiedlili się w miasteczku Pittsfield, położonym w sercu powiatu Berkshire w stanie Massachusetts.

POLSCY PIONIERZY w PITTSFIELD I PIERWSZE ORGANIZACJE

Początek Polonii w Pittsfield jako samodzielnej grupy narodowościowej datuje się od roku 1891. Jak w innych miejscowościach podobnie i w Pittsfield, polscy przybysze natrafili początkowo na różne trudności, i czuli się nie najlepiej w środowisku, które dla nich było zupełnie obce i raczej niechętnie usposobione. Był czas, że trudno im było dostać pracę, chociaż miasto Pittsfield uchodziło za centrum przemysłu włókienniczego i posiadało wielką fabrykę papieru. Stopniowo jednak warunki zmieniły się na lepsze. Dzięki życzliwości i osobistej interwencji pana Noonan, dyrektora fabryki Berkshire Woolen Co., polskich robotników na równi z innymi przyjmowano do pracy we fabrykach. Nie upłynęło

wiele czasu, a Polacy w Pittsfield swoim rzetelnym postępowaniem i pracowitością, zdobyli sobie dobre imię i uznanie zarówno wśród pracodawców jak i wśród pracowników. Obok troski o zapewnienie sobie dobrobytu materialnego, szły jednocześnie starania o to, aby utrzymać wśród siebie spójnię i jedność duchową. Chodziło głównie o zachowanie katolickiej wiary, ojczyściej mowy i polskiego życia organizacyjnego. Wynikiem tych zabiegów, było powołanie do życia w roku 1904 Towarzystwa św. Józefa, które powstało w ramach Związku Narodowo Polskiego. Nie dość na tym. Kilka lat później, bo w roku 1910, Zjednoczenie Polskie Rzymsko Katolickie, organizuje wśród Polaków na terenie Pittsfield nową organizacyjną komórkę, pod nazwą Towarzystwo Serca Jezusa. Te jednak dwa towarzystwa, które od samego początku wykazywały dużą aktywność organizacyjną nie mogły zaspokoić pragnień i potrzeb miejscowej Polonii. Polacy odczuwali dotkliwie brak własnego kościoła i polskiego kapłana. Dotychczas, w sprawach religijnych, musieli korzystać z opieki księży irlandzkich i uczęszczali na nabożeństwa do miejscowych kościołów katolickich. To spowodowało, że w roku 1912, z ramienia Polaków w Pittsfield, udała się specjalna trójosobowa delegacja do Springfield do Ks. Biskupa Tomasza Bevana, i przedstawiła mu prośbę o przysłanie im polskiego kapłana i o stworzenie polskiej parafii. Do tej delegacji należeli trzej miejscowi działacze polonijni: Józef Ziemak, Józef Zaorski i Stanisław Pisiewski. Ponieważ sprawa ta nie została natychmiast załatwiona przychylnie, w kilka miesięcy później, Ks. Franciszek Kołodziej proboszcz w Adams, napisał na prośbę delegatów list do Ks. Biskupa w Springfield, w którym nalegał na konieczność stworzenia polskiej parafii w Pittsfield. Tym razem, zabiegi uwiecznione zostały powodzeniem. Biskup przychylając się do próśb delegatów i Ks. Kołodzieja, zabianował jako duszpasterza dla Polonii w Pittsfield kapłana polskiego, którym był Ks. Bolestaw Bojanowski.

ZAŁOŻENIE PARAFJI I JEJ PIERWSZE LATA

Dnia 18 stycznia 1913 roku, Ks. Bolestaw Bojanowski przybył do Pittsfield, jako pierwszy duszpasterz dla polskich ludności zamieszkałej w samym mieście i w okolicy. Jemu też przypadło w udziale, zorganizowanie życia kościelnego na wyznaczonym mu terenie i założenie

nowej parafii. Tak więc, w krótkim czasie, na terenie Pittsfield powstała nowa polska parafia pod wezwaniem Niepokalanego Poczęcia Matki Boskiej. Odtąd Polacy mieli swoje osobne nabożeństwa, które im odprawiał polski kapłan. Nie mając jednak własnej świątyni, korzystali nadal z uprzejmości miejscowego proboszcza, który oddał do ich dyspozycji na odprawianie mszy świętych salę pod kościołem w parafii św. Karola. Nie długo bo tylko przez 3 miesiące, Ks. Bojanowski pełnił obowiązki duszpasterskie w założonej przez siebie parafii Niepokalanego Poczęcia w Pittsfield. W tym jednak krótkim czasie, rozłożył on bardzo troskliwą opiekę duchową nad swoimi parafianami i z jego inicjatywy powstała na terenie nowej parafii pierwsza organizacja kościelna wśród niewiast, jaką było istniejące po dziś dzień Towarzystwo Różańcowe.

Po Ks. Bojanowskim został mianowany proboszczem w Pittsfield Ks. Wiktor Żarek. Z chwilą gdy objął to stanowisko, miał on jasno wytknięty jeden cel przed sobą. Od samego początku dążył on do tego, aby Polacy w Pittsfield nie musieli korzystać z łaski obcych, ale posiadali swój własny ośrodek kultu religijnego. Nie mając jednak możliwości budowania nowego kościoła, Ks. Żarek nabył obszerny dom przy Linden Street, z zamiarem zamienienia go na tymczasową kaplicę dla swoich parafian. Koszta nowego budynku były poważne bo wynosiły 30 tysięcy dolarów. Miały one być zebrane wśród parafian przy pomocy specjalnej kolekty pieniężnej na fundusz kościoła. Niestety, na skutek nieprzewidzianych trudności i miejscowych kłopotów, Ks. Żarek nie zdołał zapoczątkowanej zbiórki przeprowadzić i sprawa stanęła na martwym punkcie. Ponieważ był to czas pierwszej wojny światowej i w Kanadzie zaczęły formować się oddziały wojska polskiego. Ks. Żarek nie mógł się oprzeć pragnieniu, aby na równi z innymi ochotnikami, iść z pomocą polskiej Mawierzy. Dlatego w roku 1917 zrezygnował z parafii i jako kapelan zapisał się do służby w szeregach polskiego wojska.

W rok później, przybył z Kanady na jego miejsce jako 3-ci z rzędu proboszcz Ks. Wacław Maleniewski. Sprawował on obowiązki duszpasterskie w Pittsfield od roku 1918-1921. Jako młody i energiczny kapłan cieszył się on wielkim wzięciem wśród swoich parafian. Miał różne śmiałe plany, które niestety nie poszły po jego myśli. Dom który został nabyty przez jego poprzednika przy Linden Street, zamieniony został na szykowną kaplicę, w której co niedzielę odprawiane były dwie msze święte. Po wyjeździe Ks. Maleniewskiego do Kanady w roku 1921,

Biskup przysłał na jego miejsce Ks. Józefa Stańczyka, który dotychczas pełnił obowiązki wikarego w Webster, Mass.

NOWY KOŚCIOŁ I DALSZY ROZWÓJ PARAFII

Nowy proboszcz zastał dla siebie w Pittsfield wyjątkowo trudne i oporne warunki. Jednakże po pewnym czasie, swoją dobrocią i ujmującą prostotą, Ks. Stańczyk pozyskał sobie całkowicie swoich parafian, którzy jak najchętniej współpracowali dla dobra i rozwoju parafii. Ponieważ dotychczasowa kaplica przy Linden Street nie odpowiadająca należycie potrzebom stale rosnącej parafii, nasuwała się więc konieczność pomyslenia o budowie nowego kościoła. Tak się złożyło, że w tym czasie wystawiono na sprzedaż w Pittsfield wielki budynek zwany Old Car Barn. Za poradą uczynnych i sprawami parafii zainteresowanych parafian, jakimi byli: J. Ziemak, Adam Łoboda i Wojciech Taranawa, Ks. Stańczyk zakupił ów budynek, w którym poprzednio mieściła się elektryczna wozownia, za sumę \$8,500.00 dolarów, który znajdował się przy Seymour Street. Parafianie chętnie przyczynili się do zebrania owej sumy na zapłacenie nabytego budynku i sami dopomagali przy przebudowie Old Car Barn na gmach kościelny. Przy wspólnym wysiłku całej parafii, dzieło doprowadzone zostało szczęśliwie do końca. Koszta jednak przebudowy, remontu i urządzeń były znaczne, bo wynosiły około 60 tysięcy dolarów. W roku 1924, miała miejsce w Pittsfield piękna uroczystość poświęcenia nowego kościoła. Otrzymał on jednocześnie nowy tytuł. Odtąd bowiem, parafia w Pittsfield, nazwana została parafią św. Rodziny.

Przy kościele na dole urządzono również salę i pomieszczenia na naukę dla dziatwy parafjalnej. Normalnie dzieci uczęszczały do szkół w mieście zarówno katolickich jak i publicznych. Chodziło jednak o uczenie dzieci religii oraz języka polskiego. Z braku Sióstr nauczycielek, podjęło się początkowo tego zadania kilka osób spośród parafian. Nauka zaczęła się przy parafii w roku 1922. Przez cały szereg lat, przez 3 dni w każdym tygodniu, Adam Łoboda, Wanda Gomula, Janina Wilk, Jadwiga Baczowska, Janina Obojska i Janina Choromańska, z pełnym oddaniem i bezinteresownie, poświęcali się nauczaniu dzieci religii i mowy ojczystej. W okresie letnim prowadzono ponadto szkołę wakacyjną, w czym dopomagali klerycy Józef Topór, Jan Skowroński i jeden z parafian Piotr Paciurek. Dzięki staraniom Adama Łobody, Związek Narodowo Polski dostarczył dzieciom polskich podręczników, co było dużym ułatwieniem w pracy

wychowawczej. Trzeba dodać, że w owym czasie z tych lekcji religii i języka polskiego, korzystało około 400 dzieci.

W roku 1929 na stanowisku proboszcza nastąpiła zmiana. Po Księdzu Stańczyku, piątym skolei proboszczem w Pittsfield mianowany został Ks. Walenty Teclaw, który dotychczas był wikarym w Adams. W nowym proboszczu, otrzymała parafia kapłana o wielkich zaletach umysłu i serca. Dłużej niż inni, bo przez 16 lat, pracował on na tym stanowisku i to z całym oddaniem, zarówno nad rozwojem materialnym jak i nad pogłębieniem życia religijnego w swojej parafii. Dbałość o upiększenie domu Bożego była jego szczególną troską. Całkowite odnowienie kościoła, zaprowadzenie centralnego ogrzewania, zakupienie organów i dzwonów, uporządkowanie i upiększenie gruntów kościelnych, to były prace i osiągnięcia, które Ks. Teclaw ma na swoim kredycie. Co zaś szczególnie podnieść wypada, za czasów jego duszpasterzowania, splecony został poważny dług w sumie 60 tysięcy dolarów jaki ciążył na parafii, na skutek wydatków związanych z przeróbką Old Car Barn na kościół św. Rodziny. Za jego również czasu, sprowadzone zostały na stały pobyt do Pittsfield Siostry Felicjanki, które poprzednio tylko dorywczo dojeżdżały z Adams do Pittsfield. Siostry Felicjanki w liczbie 3-ch przybyły w roku 1942.

Ks. Teclaw był gorąco przywiązany do Polski do której wybrał się z wizytą w roku 1935. Pobyt w starym Kraju zrobił na nim głębokie wrażenie. Dał on temu publiczny wyraz, gdy w czasie powitania jakie mu zrobiła parafia i przedstawiciele miasta po jego powrocie z Polski, powiedział te słowa: "I thank God that by His Providence He made me a Pole". Jego troska o to, aby parafianie nie zapierając się swojego pochodzenia, czuli się jednocześnie w pełni lojalnymi obywatelami Ameryki, zjednała mu powszechny szacunek u władz miejskich i całego społeczeństwa w Pittsfield, które młodym generacjom polonijnym, stawiały jako wzór do naśladowania, postać polskiego duszpasterza Ks. Teclawa.

Gdy w roku 1941, Polonia w Pittsfield obchodziła 50-lecie swojego istnienia, ówczesny major miasta Mr. James Fallon złożył z tej okazji publiczny hołd uznania zarówno Polonii jak i jej duchowemu przewodnikowi w tych słowach: "They have been large contributors to our industrial, commercial and civic activities. They have shown themselves worthy descendants of heroic sires. They were amongst the first to volunteer for military service and become generous contributors to the civic life of our City". (April 14, 1941)

Po śmierci Ks. Teclawa w roku 1955, zajął jego miejsce Ks. Władysław Ryś. Spędził on w parafii jako 6-tej rzędu jej proboszcz tylko 5 lat, upamiętniając swój pobyt, zakupieniem obecnego domu Sióstr przy Seymour Street. On też nabył teren parkingowy przy kościele dla wygody parafian.

W roku 1960 Ks. Ryś przeniesiony został na parafię w Springfield. Po 6-cio miesięcznej przerwie, w czasie której administrował parafią Ks. Henryk Kreczko, wyznaczony został na nowego proboszcza Ks. Jan Klekotka, dotychczasowy proboszcz w Greenfield, Mass. Obejmując stanowisko proboszcza, zdawał sobie sprawę z tego, że jemu przypadnie przeprowadzić uroczystości, związane z nadchodzącą rocznicą 50-cio lecia istnienia parafii św. Rodziny w Pittsfield. Dlatego, od samego początku, skierował on swoje wysiłki w tym kierunku. W związku z tym, podjęte zostały prace nad upiększeniem kościoła zarówno na wewnątrz jak i na zewnątrz. Tak więc, na złoty jubileusz istnienia parafii, kościół przybrał odświętną szatę, dzięki gustownemu odmalowaniu ołtarzy i gruntownemu remontowi na zewnątrz całego budynku kościelnego. Doceniając doniosłość posiadania własnej szkoły parafialnej, obecny proboszcz zabiega usilnie o powiększenie funduszu budowlanego, który w tej chwili w roku jubileuszowym, wyraża się sumą 75 tysięcy dolarów. Waga jaką parafianie sami przywiązują do tej sprawy, oraz niesłabnąca z ich strony ofiarność na ten cel, dają gwarancję, że plan ten już w niedalekiej przyszłości zostanie z powodzeniem zrealizowany. Na razie młodzież uczęszcza do szkół miejskich, podczas i gdy Siostry i Księża pracujący w parafii, prowadzą regularnie lekcje katechizm.

PARAFIA I JEJ WIERNI

Jak już na początku było wspomniane, zanim powstała parafia w Pittsfield, istniały od szeregu lat na tutejszym terenie organizacje polonijne, które z postępem czasu rosły w liczbę i znaczenie. Oprócz 3-ch najstarszych organizacji jakimi były: Towarzystwo św. Józefa, Grupa 661 Z.N.P., Towarzystwo Serca Jezusa, Grupa 881 Z.P.R.K. i Towarzystwo Różańcowe, powstaływały stopniowo coraz to nowe organizacje, zarówno kościelne jak i świeckie. Oto ich spis: Chór św. Cecylii, Gniazdo Sokole, Children of Mary Society, Placówka Weteranów Armii Gen. J. Hallera, Polish-American Citizens' Club, Klub Młodzieży, Towarzystwo Królowej Korony Polskiej, Kółko Ministrantów i Mothers Guild. To ostatnie Towarzystwo związane zostało nie dawno, bo w okresie gdy Ks. H. Kreczko był administratorem

parafii. Z uznaniem podnieść trzeba, że towarzystwa o charakterze świeckim, służąc przede wszystkim swym celowemu organizacyjnemu, zawsze były jak najżywczej ustosunkowane do wszystkiego, co miało związek z życiem i z rozwojem parafii.

Niezależnie od istniejących organizacji, w parafii tutejszej nie brakowało nigdy takich osób, które z bliska interesowały się sprawami parafii i chętnie służyły swoją współpracą i ofiarnością. Zaliczyć do nich trzeba na pierwszym miejscu owych dzielnych pionierów polskich w Pittsfield, którym zarówno parafia jak i Polonia wiele zawdzięcza. Wśród tych, którzy szczęśliwie doczekali się radości dnia jubileuszowego, są następujący: Adam i Marcelina Łoboda, Walenty Kruczkowski, Stanisław Pisiewski, Tekla Para, Antonina Ziemak, Józefa Paliwoda, Eleonora Harubin, Stanisław i Stefania Kobus, Antonina Szeftczyk, Katarzyna Górna, Rozalia Iwanowicz, Katarzyna Smith, Teofila Kołdys, Katarzyna Orzełek. W spisie parafjalnym, znalazły się również liczne nazwiska tych, którzy należeli do parafii od jej samego założenia. Celem upamiętnienia, podajemy kolejno ich nazwiska na tym miejscu: Aniela Eckert, Paweł Trzepacz, Bronisława Karalun, Marja Ślaska, Marjanna Chmielowiec, Franciszek i Wiktoria Wilk, Helena Ropieńska, Bronisława Nosek, Michał Kubica, Jan i Filomena Ziemia, Bronisław i Władysław Walczyk, Katarzyna Surowik, Marjanna Klimaszewska, Maciej i Anna Maślanka, Felicja Klimaszewska, Stanisław Mischczak, Katarzyna Śpiewak, Stanisław i Stefania Trzcinka, Józef i Weronika Myszka, Zofia Andruszkiewicz, Jan i Antonina Bagiński, Władysław Biedrzycka, Ludwik i Antonia Duda, Natalia Duda, Jan Falkowski, Franciszka Henderek, Magdalena Hospod, Franciszek i Karolina Jamuła, Ignacy Kasprzyński, Stanisław Keller, Franciszka Klimek, Władysław i Agnieszka Komuniecki, Jan i Katarzyna Lemański, Stanisław i Stefania Naprawa, Sabina Obojska, Marjanna Potaś, Stanisława Podsiad, Teofila Szymańska, Jan i Wanda Ulmy, Marja Wal, Adam i Tekla Wittenberg, Marja Wojtkowska. Wśród tych, którzy już od nas odeszli, na szeregową wzmiankę zasługują nazwiska dwóch gorliwych i zasłużonych parafjan, a mianowicie: śp. Józef Ziemak i śp. Józef Zaorski. Cześć ich pamięci!

We wzięcznym wspomnieniu pierwszych Polaków którzy przybyli do Pittsfield, zapisały się również nazwiska dwóch księży irlandzkich. Są to Ks. Prałat Bernard Ganaty, proboszcz od św. Józefa i Ks. William Dowd, proboszcz parafii św. Karola. Nie tylko darzyli oni wielką życzliwością przybyłych do Pittsfield Polaków, ale

w bardzo licznych wypadkach, przychodzili z pomocą materialną dla polskich rodzin, które znajdowały się w trudnych warunkach finansowych.

Polonię w Pittsfield ożywiał zawsze duch patriotyzmu i żywe poczucie narodowe. Gdy w roku 1917 tworzyły się w Kanadzie oddziały wojska polskiego, natychmiast w Pittsfield zgłosiła się grupa ochotników, którzy za przykładem Konstantego Chojnowskiego poszli walczyć o wolność Polski. W czasie drugiej wojny światowej, z parafii św. Rodziny, wstąpiło w szeregi Armii Amerykańskiej 292 parafjan, by spełnić swój żołnierski obowiązek wobec Kraju.

W parafii św. Rodziny nie brakło również szlachetnych serc, które idąc za głosem swojego powołania poświęciły się na służbę Bożą. Tutejsza parafia dała Kościołowi jednego kapłana, Ks. Zygmunta Baczkowskiego, pracującego obecnie w Kanadzie, oraz kilka Sióstr zakonnych. Do tej liczby należą: Siostra Marja Dorothea (Patricia Flynn) Felicjanka, Siostra Marja Adonia (Zofia Stefanik) Felicjanka, oraz Siostra Janina, C.R., (Aleksandra Bożyńska), Zmartwychwstanka.

Ciężkie warunki pracy i zarobkowania nie sprzyjały temu, aby większa młodzież mogła sobie pozwolić na studia na wyższych uczelniach. Mimo to, parafia może się wykazać kilku nazwiskami takich co zdobyli naukowe dyplomy, i i pracują w swoich zawodach jako adwokaci, lekarze i nauczyciele. Gdy chodzi o zawody, to najwięcej poświęciło się pracy w szkolnictwie i pielęgniarstwu. Jest dobrym znakiem, że wśród młodych generacji, jest obecnie zdecydowane dążenie do zdobycia fachowego wykształcenia na wyższych uczelniach, a tym samym możliwość do zajęcia odpowiedniego stanowiska w społeczeństwie.

ZAKOŃCZENIE

Patrząc wstecz na okres 50-ciu lat istnienia parafii, i mając przed oczyma to co w tym okresie zostało dokonane, nie pozostaje nic innego, jak przy tej okazji jubileuszowej, wyrazić słowa głębokiej wdzięczności tym wszystkim, którzy swoją współpracą i ofiarnością, przyczynili się do powstania i utrzymania tej komórki kościelnej, jaką jest parafia św. Rodziny w Pittsfield. Wdzięczność i uznanie, należy się zarówno kapłanom jak i wiernym. Dzięki bowiem niezmordowanemu wysiłkom duszpasterzy, a zarazem ofiarności i współpracy parafjan, powstała ta placówka kościelna, która dziś obchodzi złoty jubileusz swojego istnienia. Wiele zostało zrobione w tych 50-ciu latach. Wiele pozostaje jeszcze do

zrobienia, bo parafia nie może być martwą komórką ale żywym organizmem, który ciągle musi się rozwijać, aby odpowiedzieć potrzebom nowych czasów. Starsze pokolenia Polonii w Pittsfield wypełniły wobec parafii swój obowiązek. Obecnie odpowiedzialność spoczywa na młodych generacjach, aby otrzymane dziedzictwo parafjalne nie tylko podtrzymać, ale pracą i ofiar-

nością, przyczynić się do dalszego rozkwitu parafii. Takie winno być jubileuszowe życzenie i postanowienie. Wierzymy, że z Bożą pomocą zostanie ono spełnione przez młode generacje. Żywimy głęboką nadzieję, że nadchodzące lata, będą dla parafii św. Rodziny, latami postępu materialnego i rozwoju duchowego.

Best Wishes from . . .

TEXTILE STORE

173 North St. Pittsfield, Mass.

Best Wishes from . . .

Liggett Rexall Super Drug Store

Tel. HI 5-4637 & HI 5-5912

41 North St. Pittsfield, Mass.

Compliments of . . .

JOSEPH'S SHOE, INC.

170 North St. Pittsfield, Mass.

Compliments of . . .

New Jefferson Bowling Alleys

255 North St. Pittsfield, Mass.

Best Wishes from . . .

HARRY SMITH FURS

Tel. HI 7-7466

270 North St. Pittsfield, Mass.

Compliments of . . .

A FRIEND

Compliments of . . .

PICADILLY CAFE

129 Fenn St. Pittsfield, Mass.

Compliments of . . .

Dr. C. D. Williams, M. D.

Compliments of . . .

ROSENFELD'S INC.

180 North St. Pittsfield, Mass.

HALPERIN'S

Furniture - Gifts

Evenings by Appointment

Tel. HI 3-9011

242 North St. Pittsfield, Mass.

Best Wishes from . . .

W. H. SHANDOFF, INC.

146 North St. Pittsfield, Mass.

Compliments of . . .

EDWARD B. KARAM

INSURANCE AGENCY

Tel. HI 7-7339

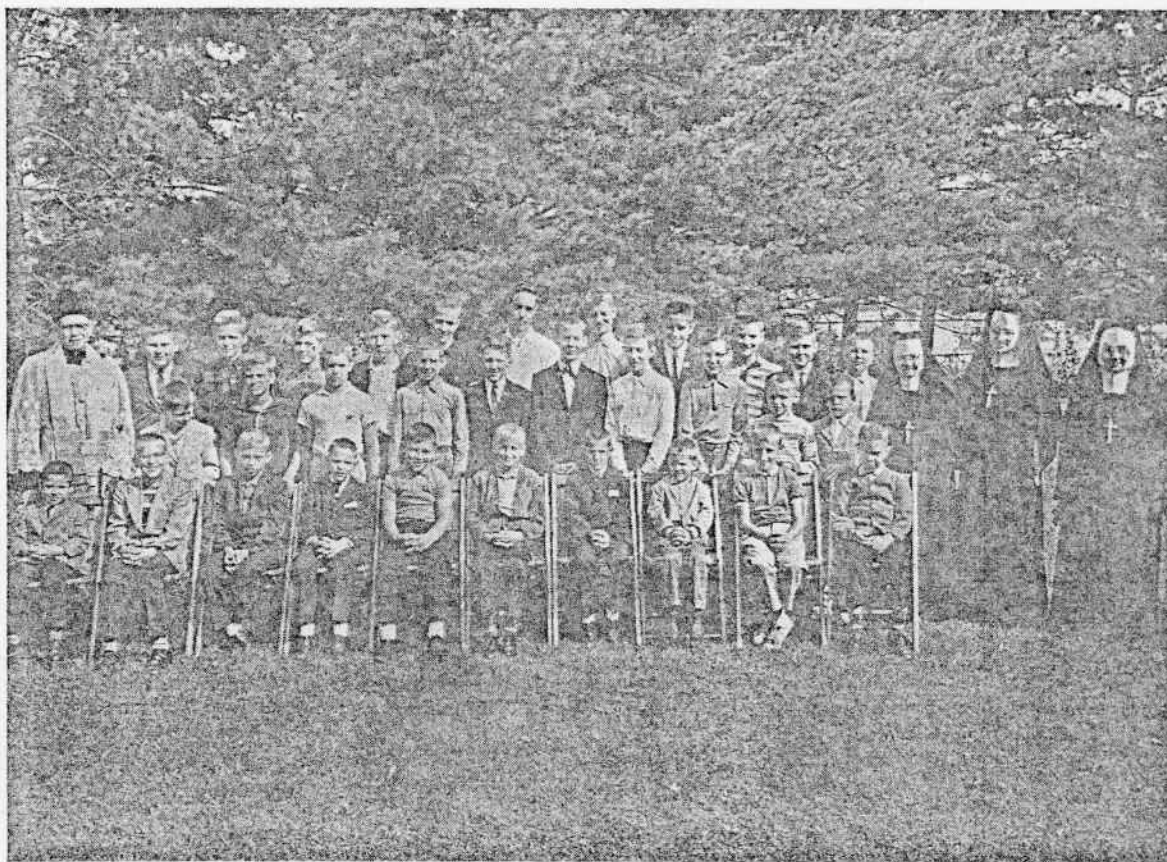
184 North St. Pittsfield, Mass.

Compliments of . . .

TEXACO SERVICE STATION

Cassella-Trasotte, Prop.

1025 South St. Pittsfield, Mass.

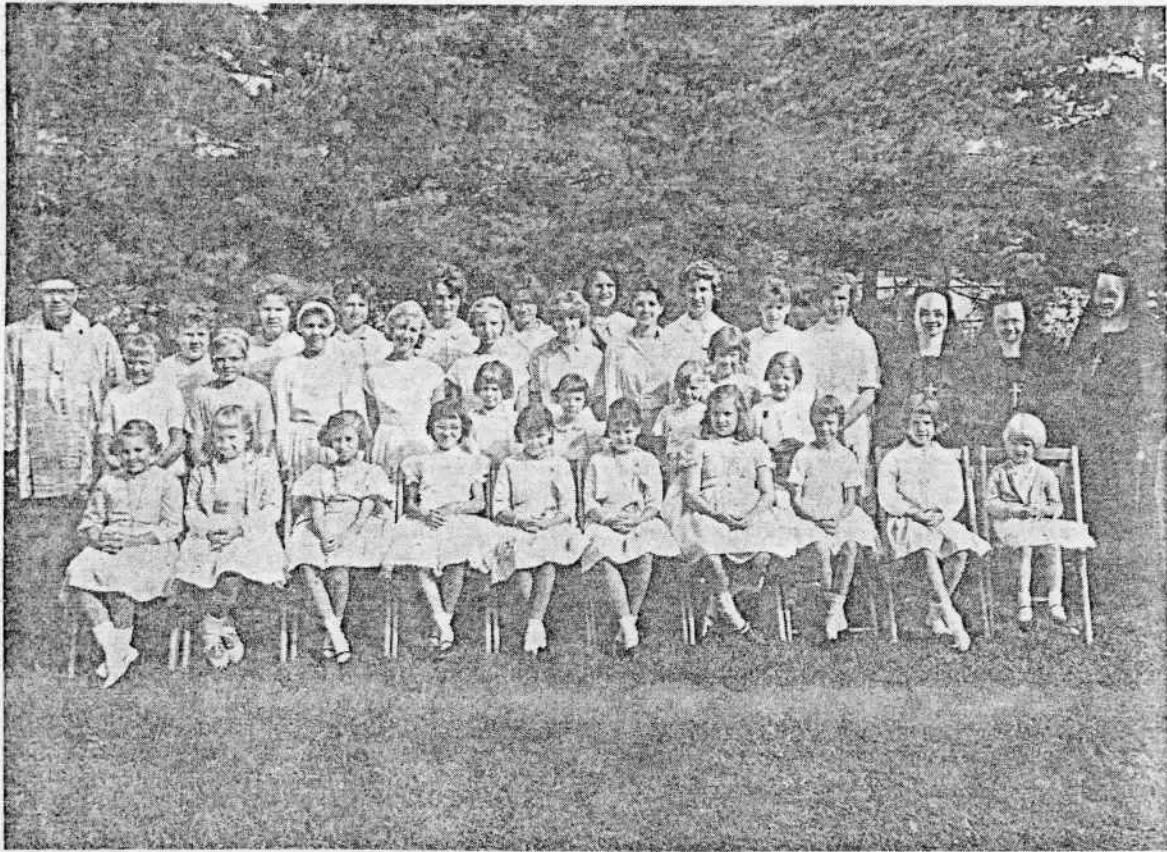

SUMMER SCHOOL — BOYS

Best Wishes from . . .

PITTSFIELD RESTAURANT ASSOCIATION

PITTSFIELD, MASS.

SUMMER SCHOOL — GIRLS

Compliments of . . .

VIALE FLORAL CO.

TEL. HI 8-8775

100 Wahconah St.

Pittsfield, Mass.

OFFICERS OF THE JUBILEE COMMITTEE

Left to right: Miss Ann Flynn, Recording Secretary; Frank Bloniarz and Stanley Wilkes, Co-Chairmen; Rev. John Klekotka, Honorary Chairman; Rev. Conrad Daugiello, Theodore Handerek, Chairman; Miss Virginia Koldys, Treasurer.

First **Agricultural**
NATIONAL BANK
of BERKSHIRE COUNTY

ADAMS • DALTON • GREAT BARRINGTON • NORTH ADAMS
PITTSFIELD • PITTSFIELD DRIVE-UP • SHEFFIELD

MEMBER FEDERAL DEPOSIT INSURANCE CORPORATION

A Brief History of Holy Family Parish

INTRODUCTION

When it became difficult for people to live in their own native land; when they lacked freedom and could not obtain their substantial daily bread, there were always those who left their homeland behind and chose to venture toward a promised land—as was to many—America. Among these incessant migrational wanderings across the ocean, there were always included some sons and daughters of Poland from whom oppressors had confiscated land and whom had been deprived of their greatest treasure—freedom. And thus, for many years, from all three partitions of Poland, just as migratory birds in passage, crowds of Polish immigrants marched in unending procession toward America, here to form their family nest and to begin life anew. From these extended streams of Polish immigration, there arose in time in America a bulwark of 6 million Poles united in strong ties of blood and relationship with those in Poland who had remained behind. The Polish immigrants, deeply rooted in their faith and their native tongue and not wanting to lose this spiritual heritage so dear to them, endeavored vigorously to create for themselves their own circle of native environment in which they would be able to maintain their Polish language and observe their Polish customs. The building of their own church, the founding of their own parish and the requisition of a Polish priest were the chief aims of every Polish community. And, since such were the feelings of every Polish settlement, there was no exception among the Polish immigrants who at the turn of the last century settled in the city of Pittsfield nestled in the heart of the Berkshires in the state of Massachusetts.

POLISH PIONEERS IN PITTSFIELD THE FIRST ORGANIZATION

The origin of Polonia as an independent national group in Pittsfield dates back to the year 1891. In Pittsfield, as in other places, the newly arrived Poles encountered various difficulties in the beginning and felt ill at ease and even displeased in an environment so foreign to them. There was a time when it was difficult for them to obtain work in spite of the fact that Pittsfield was noted for being a center of the textile industry and boasted of

a great paper mill. Step by step, however, conditions changed for the better. Thanks to the friendliness and personal intervention of Mr. Noonan, director of the Berkshire Woolen Co., Polish workers were hired for work in the factory on an equal basis with others. It was not long before the Poles in Pittsfield through their energetic disposition and industriousness, gained a notable reputation and were acknowledged by employers and employees alike. Besides the problem of securing for themselves material goods, simultaneous efforts were made by the Poles to uphold among themselves their spiritual harmony and unity. Their main concern was to sustain the Catholic faith, their native tongue and the Polish organizational life. The results of these efforts called to life in 1904 the Society of Saint Josep which was organized within the framework of the Polish National Association. But this was still not enough. A few years later in 1910, the Polish Roman Catholic Union organized among Poles in the Pittsfield area a new organizational organism under the title of the Society of the Sacred Heart. From their very beginnings these two organizations were very active in spiritual works but they could not appease the desires and needs of the local Polish community. The Poles felt keenly the lack of their own place of worship and a Polish priest. Up to this time, in spiritual matters they had to depend on the patronage of the Irish priests and attended devotions in local churches. This caused a special three man delegation in 1913 to go in the name of the Polish people of Pittsfield to Bishop Thomas Bevan in Springfield. The delegation pleaded for a Polish priest to be sent as a founder of a new Polish parish in Pittsfield. Three active members of the community comprised this delegation: Joseph Ziemak, Joseph Zaorski and Stanley Pisiewski. Since this affair was not settled immediately and favourably, a few months later, Rev. Francis Kolodziej, the pastor in Adams, Mass. wrote a letter to the Bishop in Springfield on behalf of the delegation's plea and stressed the necessity of establishing a Polish parish in Pittsfield. This time efforts were rewarded with results. The Bishop, responding to the plea of the delegates and Father Kolodziej, named as pastor of the Polish community in Pittsfield,

a Polish priest by the name of Rev. Boleslaus Bojanowski.

FOUNDING OF THE PARISH THE FIRST YEARS

On January 18, 1913, Rev. Boleslaus Bojanowski came to Pittsfield as the pastor of all the Poles in the city and its vicinity. Upon him was placed the obligation of organizing the life of the church in his territory and the founding of a new parish. And thus, in a short time, there arose a new Polish parish by the name of the Immaculate Conception of the Mother of God. From that time on, Poles had their own devotion conducted by a Polish priest. Not having, however, a church of their own, they were able to hear Mass in the hall beneath St. Charles' Church which was given over to their disposal through the courtesy of a local priest. Father Bojanowski performed the duties of pastor for a very short time—three months, in fact—in his newly established parish of the Immaculate Conception. In this short time, however, he spent himself in very solicitous care over his parishioners and from his initiative there arose in the new parish, the first spiritual organization of women—The Rosary Society—which is still in existence today.

After Father Bojanowski, Rev. Victor Zarek was named pastor of Pittsfield. From the moment he assumed this responsibility, Father Zarek had one great task laid out clearly before him. From the very beginning he strove to give his Poles their own center of worship so that they would not have to depend on the graciousness of others. Since he did not possess the means to build a new church, Father bought a spacious house on Linden St. with the intention of remodeling it into a temporary chapel for his parishioners. The cost of this new building was quite high exceeding 30 thousand dollars. The money was to be solicited among the parishioners by means of a special collection for the church fund. Because, however, of unforeseen difficulties and local problems, Father Zarek was not able to carry out this plan. Since this was during World War I and a Polish army was being formed in Canada, Father Zarek could not resist the desire to go along with other volunteers to help the Polish infantry. For this reason, in 1917, he resigned from the parish and enlisted as a chaplain for service in the ranks of the Polish forces.

A year later, Rev. Wacław Maleniewski came from Canada to replace Father Zarek. Father Maleniewski performed the duties of a third pastor in Pittsfield from the years 1918-1921. As a young and energetic priest, he was held in high esteem by his parishioners. Father also had bold plans which unfortunately never materialized. The home which was purchased by his predecessor on Linden St. was renovated into a presentable chapel in which two Masses were celebrated every Sunday. After the departure of Father Maleniewski to Canada in 1921, the Bishop sent in his place Rev. Joseph Stanczyk who previously had performed the duties of a curate in Webster, Mass.

THE NEW CHURCH EXPANSION OF THE PARISH

The new pastor inherited an exceptionally difficult situation in Pittsfield. However, after a certain time, through his goodness and appealing simplicity, Father Stanczyk gained the entire support of his parishioners who very willingly worked co-operatively for the good and advancement of the parish. Since the present chapel on Linden Street was inadequate to satisfy the needs of the evergrowing population, plans were made to build a new church. But, it just so happened that at that time in Pittsfield a large building called the Old Car Barn was put up for sale. After consulting the active and interested parishioners of the parish, as were —J. Ziemak, Adam Loboda and Albert Taranawa—Father Stanczyk bought for \$8,500.00 the mentioned building on Seymour St. which previously had stored trolley cars. The parishioners willingly undertook the soliciting of funds to pay for the acquired building and they, themselves, helped in the renovation of the Old Car Barn into a church edifice. Through the co-operative efforts of the entire parish, the work undertaken was successfully accomplished. The cost of renovating, repairing and furnishing amounted considerably to about \$60,000.00. In 1924, the small city of Pittsfield witnessed the beautiful occasion of the consecration of a new church which at the same time acquired a new name—Holy Family Parish.

Next to the church in a lower part of the building, a hall was furnished and provisions were made for classes to be held for the children of the parish. Normally the children attended parochial as well as public

schools in the city. Concern arose, however, as to teaching the children their religion and Polish language. At first, a few parishioners took upon themselves this obligation since there were no teaching sister available. Lessons were started in the parish in 1922 and for several years, three times a week, Adam Loboda, Wanda Gomula, Jane Wilk, Hedwig Baczowski, Jane Obojeska and Jane Chormanska dedicated themselves with complete self sacrifice and unselfishness to the teaching of religion and their native tongue to the children. In addition to this, during the summertime, a vacation school was conducted with the help of two young clerics, Joseph Topor and John Skowronski and one parishioner Peter Paciorek. Thanks to the efforts of Adam Loboda, the Polish National Association obtained Polish textbooks for the children which helped them greatly in their school work. At this time about 400 children were taking advantage of the lesson in religion and language.

In the year 1929, the pastor of the parish was again changed. Succeeding Father Stanczyk as the fifth pastor in Pittsfield was Rev. Walenty Teclaw who previously served as a curate in Adams. In the new pastor, the parish obtained a priest of great merit in intelligence and at heart. He executed his administration for 16 years, longer than any other priest and did so with complete dedication to material progress as well as the deepening of religious life in his parishioners. Care for beautifying the house of God was his main concern. The complete renewal of the church, the installation of a central heating system, the acquisition of an organ and bells and the interior decoration of the edifice were some of the works and attainments that go to Father Teclaw's credit. It is also very notable to mention that during his pastorate, the large debt of 60 thousand dollars that weighed on the parish for the purchase and renovation of the Old Car Barn into Holy Family Church, was paid in full. It was during his administration, too, that the Felician Sisters who had been travelling from time to time to town from Adams, settled permanently in Pittsfield. Three Sisters arrived in the year 1942.

Father Teclaw was deeply attached to Poland to which he paid a visit in 1935. His stay in the "Old Country" left him with deep impressions. These he expressed publicly during the welcome ceremony given him

upon his return from Poland by the parish and representatives of the city. He spoke these words: "I thank God that by His Providence He made me a Pole". His concern over the fact that his parishioners should not deny their Polish extraction while simultaneously considering themselves loyal citizens of America, gained for him a general respect among the local authorities and the entire community in Pittsfield. Many presented the figure of the Polish pastor, Father Teclaw to the young Polish generation as an example to be followed.

When in 1941 the Polish community in Pittsfield observed its Golden Jubilee of existence, the mayor at the time—Mr. James Fallon—expressed upon the occasion public acclaim for the community as well as for its spiritual leaders in these words: "They have been large contributors to our industrial, commercial and civic activities. They have shown themselves worthy descendants of heroic sires. They were amongst the first to volunteer for military service and become generous contributors to the civic life of our City." (April 14, 1941)

After the death of Father Teclaw in 1955, his place was taken by Rev. Ladislaus Rys. Father Rys spent only 5 years as the 6th pastor of the parish making his stay memorable for the acquisition of the Sisters' home on Symour St. He also acquired parking space near the church for the benefit of his parishioners.

In 1960, Father Rys was transferred to a parish in Springfield. After six months time during which Rev. Henry Kreczko acted as administrator of the parish, Rev. John Klekotka was chosen to be the new pastor in Pittsfield. Assuming the obligations of the pastorate, Father Klekotka realized the fact that to him fell the responsibility of organizing and conducting the celebrations connected with the observance of the 50th Anniversary of Holy Family Parish. Therefore, from the very outset, he channeled all his endeavors in this regard. In connection with this aim, work was undertaken to beautify the church interiorly as well as exteriorly. and thus, for the Golden Jubilee of the Parish, the church assumed a new look thanks to the elegant painting of the altars and statues and the remarkable renovation of the entire exterior. Esteeming the importance of establishing a parochial school, the present pas-

tor has worked vigorously to increase the building funds which in this jubilee year have amounted to the sum of \$75,000.00. The importance which the parishioners themselves have attached to this affair, as well as their unyielding sacrifice towards reaching this goal, guarantees that this plan will soon become a reality in the future. Presently the children attend local school while the sisters and priests of the parish provide them with regular catechism instructions.

THE PARISH AND ITS FAITHFUL

As was already previously mentioned, the Polish organizations had thrived for several years in this area before the parish in Pittsfield existed and through the years they have grown in number and in significance. Besides the three oldest organizations namely: The Society of St. Joseph, Group 661, P.N.A.; The Society of the Sacred Heart, Group 881, P.R.C.U. and the Rosary Society, many new organizations both spiritual and social were gradually formed through the years. They are listed as follows: St. Cecilia Choir, The Falcon's Nest, Children of Mary Society, a Division of the Veterans of the Army of Gen. J. Hallera, Polish-American Citizen's Club, the Boy's Club, Society of the Queen of Poland, Altar Boy's Circle and Mother's Guild. This last organization was formed not too long ago during Rev. Henry Kreczko's administration. It should be noted here that those organizations of a civic nature while having been employed in reaching their own set organizational goals, always assumed a most favorable attitude towards everything which concerned the unity and the expansion of the parish.

Apart from the existing organizations, this parish has not been lacking those persons imminently interested in the affairs of the parish and willingly served it with co-operative work and sacrifice. To be listed among those parishioners in the first place, are several valiant Polish pioneers in Pittsfield to whom the parish and the Polish community likewise are deeply grateful. Among those who happily have lived to see with joy the day of this jubilee are the following: Adam and Marcelina Loboda, Walenty Kruczkowski, Stanislaus Pisiewski, Tekla Para, Antonina Ziemiak, Josepha Paliwoda, Eleonore Harubin, Stanley and Stephanie Kobus, Antonina Szewczyk, Katherine Gorna, Rosalie Iwanowicz, Katherine Smith, Teofila Koldys,

and Katherine Orzolek. In the records of the parish the names of many persons were found who belonged to the parish from its very beginning. We commemorate them now by mentioning their names here: Aniela Eckert, Paul Trepacz, Bernice Karalun, Maria Slaska, Mary Ann Cmielowiec, Frances and Victoria Wilk, Helen Ropienska, Bernice Nosek, Michael Kubica, John and Philomena Ziemba, Bronislaus and Wladislava Walczyk, Katherine Surowik, Mary Ann Klimaszewska, Matthew and Anna Maslanka, Felicia Klimaszewska, Stanley Mischczak, Katherine Spiewak, Stanley and Stephanie Trzcinska, Joseph and Veronica Mysza, Sophie Andruskiewicz, John and Antina Baginski, Ladislava Biedrzycka, Louis and Antonina Duda, Natalie Duda, John Falkowski, Frances Henderek, Magdalene Hospod, Francis and Caroline Jamula, Ignatius Kasprzynski, Staney Keller, Francis Klimek, Ladislava and Agnes Komuniecki, John and Katherine Lemanski, Stanislaus and Stephanie Naprawa, Sabina Obojska, Mary Ann Potas, Stanislava Podsiad, Teofila Szymanska, John and Wanda Ulmy, Maria Wal, Adam and Tekla Wittenberg, Maria Wojtkowska. Among those who have already left us and who deserve a special mention are two zealous and hard working parishioners—Joseph Ziemak and Joseph Zaorski. We salute them in memory!

In the grateful recollections of the first Poles who came to Pittsfield the names of two Irish priests are outstanding. They are: Monsignor Bernard Canaty, pastor of St. Joseph's and Rev. William Dowd, pastor of St. Charles' parish. Not only did these priests shower the newly-arrived Poles in Pittsfield with kindness but in many instances they came to the material assistance of Polish families who were living under very difficult financial conditions.

The Polish community in Pittsfield always vivified the spirit of patriotism and a vibrant love of country. When in 1917 a division of the Polish army was formed in Canada, immediately a group of volunteers in Pittsfield enlisted to go in the footsteps of Constantine Chojnowski to fight for the freedom of Poland. During World War II, 292 parishioners from Holy Family Parish joined the American Army and fulfilled their military obligations toward their country.

In Holy Family Parish even noble souls who consecrated themselves to the service of God by following their vocations were not

lacking. This parish has given the church one priest, Rev. Zygmund Baczkowski, who is presently working in Canada and several sisters in religion. To these belong: Sr. Mary Dorothea (Patricia Flynn) a Felician; Sr. Mary Adonia (Sophie Stefanik) a Felician and Sister Jane, C.R., (Alexandra Bozynska), a Sister of the Resurrection.

Difficult working conditions and low wages have not been favorable towards having the greater number of our young boys and girls strive in the past for a higher education. In spite of this fact, the parish can boast of a number of persons who have obtained degrees and now work in their own fields of endeavor as lawyers, doctors and teachers. In the line of professional work, the majority has dedicated themselves to teaching and nursing. It is a good sign that among the younger generation there is presently a determined striving to obtain a professional training in the universities and with it to gain the opportunity of obtaining a responsible position in the community.

CONCLUSION

Glancing back in retrospect upon the 50 years of this parish's existence and having before our eyes those things which during the years have been accomplished, nothing

else remains to be done on this jubilee occasion than to express words of deep appreciation to all those who worked together and through their sacrifices helped erect and upkeep this ecclesiastical cell that is Holy Family Parish in Pittsfield. Gratitude and recognition is greatly due to priests and parishioners alike. Thanks above all to the undying efforts of the pastors and at the same time to the dedication and co-operation of the parishioners, there arose this small division of the great Catholic Church which today observes its Golden Jubilee of existence. Much has been done in the past fifty years. Much is still left to be done. For, a parish can never be a dead cell, but only a living organism which constantly must expand if it is to meet the newest needs of its times. The elders in the Polish community of Pittsfield have already fulfilled their obligations toward their parish. Now the responsibility rests on the younger generation to maintain their spiritual heritage and not only to sustain it but through labor and sacrifice to contribute to its flourishing advancement. Such should be our jubilee wishes and resolutions. We believe that with God's help they will be fulfilled by our younger generations. We live with the deep hope that with the coming years there will be in Holy Family Parish material advancement and continual spiritual progress.

Best Wishes from . . .

Dr. and Mrs. Thomas Norton

Compliments of . . .

CENTRAL SERVICE

Truck Leasing Service, Inc.

Tel. HI 8-8320

519 North St.

Pittsfield, Mass.

Compliments of . . .

TYLER RESTAURANT

796 Tyler St.

Pittsfield, Mass.

Best Wishes from . . .

Attorneys

Sidney I. Katz and Arthur Stein

74 North St.

Pittsfield, Mass.

Compliments of . . .

David's Package Store

337 North St.

Pittsfield, Mass.

Compliments of . . .

DICK'S ALE HOUSE

87 Wahconah St.

Pittsfield, Mass.

ZWIĄZEK NARODOWY POLSKI

First Row: Mr. Julian Janciewicz, Mrs. Carolina Prezenik, Mr. Frank Wojtkowski,
Mr. Stanley Mezzak.

Second Row: Mr. Bolesław Sawicki, Rev. Conrad Daugiello, Rev. John R. Klekotka,
Mr. Stanley Kozłowski.

SERDECZNE ŻYCZENIA SKŁADA PARAFIANOM

Towarzystwo Św. Józefa

GRUPA 661

Związek Narodowy Polski

w PITTSFIELD, MASS.

GOLDEN JUBILEE DONORS

\$100.00

Wesolowski, Anna

\$60.00

Tarnawa, Frank

\$55.00

Kruczkowski, Walenty

\$50.00

Pyra, Bronislawa

Pyra, Vanda

\$30.00

Para, Tekla

\$29.00

Mierzejewski, Telesfor

\$28.00

Borsuk, Edward

Pasterczyk, Katarzyna

Trzcinka, Patricia

\$26.00

Koldys, Wladyslawa

Sadlowski, Jan

Szczepanski, Regina

\$25.00

Brazean, Charles

Brazean, Anna

Budziak, Genevieve

Chojnowski, Mary

Flynn, Anna

Gorska, Rozalja

Janchuk, Philip

Janchuk, Marion

Kobus, Stanislaw

Kobus, Stefania

Kolbusz, Wojciech

Kolbusz, Genowefa

Kozlowski, Walter

Kross, Roy

Lavelle, Vincent

Lavelle, Helen

Modzelewski, Edward

Modzelewski, Helen

Parzych, Stephen

Pytko, Julia

\$25.00

Pytko, Francis

Saniewski, Francis

Siol, Peter

Solnica, Julia

Socha, Louis

Supka, Wladyslawa

Szelest, Karolina

Szymanski, Teofila

Taginski, Francis

\$24.00

Baran, Zofia

Bloniarz, Frank

Bloniarz, Herminia

Cacia, Bella

Ciejka, Theodore

Cwiok, Karolina

Davis, Frank

Davis, Kamilia

Donahue, Bartholomew

Duda, Donald

Duda, Walter

Dymek, Raymond

Ferry, Josephine

Flynn, Thomas

Henderek, Franciszka

Hospod, Edmund

Hospod, Zofia

Jablonski, Anna

Janas, Theodore

Janas, Stefania

Klimek, Chester

Klimek, Mary

Komuniecki, Walter Jr.

Komuniecki, Bernice

Konopka, Katarzyna

Konopka, Josephine

Koziol, Francis

Kozlowski, Stanley Jr.

Kozlowski, Stasia

Kozlowski, Edward

Kuzara, Michal

Kuzara, Zenobia

Loboda, Joseph

Loboda, Mary

Marcinczyk, Jan

Marcinczyk, Rozalja

Mastalerz, Jan

Mastalerz, Agnieszka

Mierzejewski, Felicia

Muha, Francis

\$24.00

Muha, Helen

Nykorczuk, Alfreda

Nosek, Bronislawa

Oboyski, Edward

Oboyski, Sabina

Oboyski, Janina

Para, George

Para, Francis

Para, Agnes

Potash, Frank

Pytko, Stephen

Pytko, Frances

Przychodzien, Zofia

Ropelewski, Bernard

Saniewski, Bronislawa

Serafin, Jozefa

Skowron, Frank

Slonski, Czeslawa

Slonski, William Jr.

Stachelek, Stanley

Szewczyk, Antonina

Szymanski, Edward

Sumaj, Josephine

Trzcinka, Bronislaw

Trzcinka, Carol

Twardzik, Michal

Twardzik, Helen

Wal, Mary

Watroba, Antonina

Wilk, Stanley

Wilk, Jane

Winslow, Stephen

Winslow, Helen

Zajchowski, Wojciech

Zajchowski, Zofia

\$23.00

Barsuk, Czeslawa

Carpenter, Virginia

Donahue, Vanda

Gimlewicz, Stanislaw

Klimaszewski, Zofia

Pasterczyk, Jenny

Piszewski, Stella

Trzcinka, Joan

\$22.00

Bialas, Antoni

Bialas, Alice

Biedrzycki, Wladyslawa

Borowiec, Eleonore

ALTAR BOYS

Compliments of . . .

National Supply Co.

M. F. GODFREY, Owner

Hotel - Restaurant - Bar

Fountain & Institutional

Supplies and Equipment

TEL. HI 2-4033

23 Wahconah St.

Pittsfield, Mass.

Compliments of . . .

Harland B. Foster, Inc.

HEATING AND AIR CONDITIONING

TEL. HI 2-7131

50 Elm St.

Pittsfield, Mass.

GOLDEN JUBILEE DONORS

\$22.00

Bozendowski, Charles
Bozendowski, Zofia
Duda, Antoni
Delano, Barbara
Dymek, Regina
Davis, Susan
Furtek, Frank
Furtek, Helen
Hughes, Josephine
Jorcza, Frank
Jorcza, Viola
Koldys, Raymond
Kozlowski, Stanislaw
Kozlowski, Wladyslawa
Kruczkowski, Leon
Kruczkowski, Jozefa
Lekarczyk, Jozefa
Mastalerz, Matthew
Mastalerz, Cecilia
Serafin, Ignacy
Skowron, Helen
Skowronski, Stella
Skrocki, Joseph
Skrocki, Genevieve
Szymanski, Genowefa
Wilk, Wiktoria
Wisniewski, Boleslaw
Ziarnik, William
Ziarnik, Helen

\$21.00

Duda, Chester
Dymek, Wladyslaw
Jarosz, Marcella
Jamula, Alfred
Supka, Thomas
Wisniewski, Stefania

\$20.00

Bean, Anna
Borowiec, Ladislaus
Broyles, Josephine
Bugnacki, John
Bugnacki, Mildred
Deluski, Amelia
Deluski, Edward
Duda, Konstantyn
Dymek, Stefan
Harubin, Blanche
Hines, Helen
Klemanski, Edward

\$20.00

Koldys, Teofila
Koscielniak, Laura
Koloski, Charles
Para, Adelle
Para, Carol
Potash, Mary
Ropelewski, Stanley
Sadlowski, Teofila
Slonski, Mary
Hines, William
Wilk, Francis

\$19.00

Gonska, Andrew
Gonska, Helen
Koscielniak, Monica
Mierzejewski, Pauline
Taginski, Edward

\$18.00

Gniadek, Katarzyna
Koziatek, Francis
Koziatek, Frances
MacWhinnie, Marion
Passardi, Dolores
Swiecicki, Frank
Szymanski, Genowefa

\$17.00

Godek, Stasia

\$16.00

Marcinczyk, Justyna

\$15.00

Duda, Monica
Kross, Eleonore
Orzolek, Katarzyna
Seremet, Stanley

\$14.50

Simczik, Adam

\$14.00

Aptacy, Eleonore
Koprek, Joseph
Waszkielewicz, Kazimierz

\$13.00

Duda, Walter T.
Florczyk, Stanley
Handerek, Theodore
Hermanski, Raymond
Koprek, Joanne
Zawistowski, Stanley

\$12.00

Aptacy, Mary
Babinski, Jan
Babinski, Antonina
Gnat, Anna
Hermanski, Helen
Henderek, Doris
Kinnas, Sophie
Kinnas, Stefan
Konopka, Stanley
Konopka, Felicia
Koprek, Stasia
Les, Antonina
Lysonski, Anna
Malkowski, Chester
Mierzejewski, Richard
Mierzejewski, Irene
Miszczak, Joseph
Miska, Joseph
Ostaski, Edward
Pekosz, Jan
Pekosz, Stefania
Piatek, Eugeniusz
Piatek, Budzislawa
Rozanski, Matthew
Sigda, Stanley
Sigda, Vanda
Skowronski, Peter
Szulc, Zofia
Wojtkowski, Zygmunt
Wojtkowski, Irene
Wrona, Carl
Wrona, Blanche
Wrona, Antonina
Zieminski, Joseph
Zieminski, Cecilia

\$11.50

Watroba, Irene

\$11.00

Bonak, Fred
Chelstowski, Joanne
Christopher, Sinalde

SENIOR AND JUNIOR GROUP - CHILDREN OF MARY

Compliments of . . .

"THE SEVEN NICHOLS BROTHERS"

**Fran and
Chuck**

**NICHOLS PACKAGE
STORE, INC.**

268 Wahconah St.

**Harry
Bob and Ray**

**HARRY'S
SUPER MARKET**

290 Wahconah St.

**Bill and
Art**

**NICHOLS
PHARMACY**

272 Wahconah St.

"On Your Way To Both Lakes"

GOLDEN JUBILEE DONORS

\$11.00

Cakowski, Leona
Duda, Natalia
Gimlewicz, Louis
Gimlewicz, Wiktoria
Harubin, Edward
Infante, Lucy
Jablonski, Jan
Kellar, Margaret
Kellar, Edward
Klimaszewski, Mary
Koziaara, Ludwik
Grady, Bertha A.
Naprawa, Steve
Naprawa, Pauline
Pyiko, Thomas
Skowronski, Frank
Skowronski, Donald
Waszkielewicz, Sophie
Watroba, Bronislaw
Watroba, Dorothy
Zembaity, Stanley
Zembaity, Cynthia

\$10.00

Baldyga, Boleslaw
Baldyga, Zofia
Brzezinski, Edward J.
Brzezinski, Helen
Carlson, Frank
Dojka, Stephen
Duda, Camilia
Dymek, Genowefa
Filipek, Jan
Filipek, Agnes
Frydel, Rose
Gorney, Catherine
Gramkowski, Zofia
Gramkowski, Steve
Harubin, Blanche
Knight, George
Knight, Zoe
Kubica, Theodore
Kubica, Elizabeth
Kubica, Michal
Karulun, Joseph
Karulun, Aniela
Karulun, Bronislawa
Klemanski, Barbara
Klemanski, Mary
Koza, Kazimierz
Koza, Leocadia

\$10.00

Koziol, Julianna
Kozlowski, Mary Ann
Lapinskas, Kazimierz
Loboda, Adam
Loboda, Marcianna
Miszczak, Apolonia
Ostaski, Bertha
Piwko, Stanley
Rozanski, Mary
Serowik, Katarzyna
Seremet, Aniela
Trzcinka, Stefania
Zalenski, Ladislaus
Zalenski, Anna
Zimbowski, William
Zimbowski, Jean

\$9.00

Dymek, Dominka
Gniadek, Henry
Kasprzenski, Ignacy
Ropelewski, Zofia
Sigoski, Joseph
Sigoski, Gladys
Zepka, Helen

\$8.00

Gniadek, Mary Ann
Jablonski, Zofia
Mlynarczyk, Jozef
Ropelewski, Walter
Trzcinka, Janina

\$7.00

Bonak, Pearl
Kruczkowski, Stanley
Mlynarczyk, Edward
Mlynarczyk, Katarzyna
Pictrowski, Walter
Simczik, Stefania

\$6.50

Kruczkowski, Stella

\$6.00

Florczyk, Mary
Lankin, Casimir
Lankin, Helen
Milukas, George
Milukas, Blanche

Murawski, Stanley
Watroba, Frank
Jamross, Donald

\$5.50

Serafin, Amelia

\$5.00

Carlson, Stefan
Dojka, Julia
Dymek, Janina
Fox, Robert
Fox, Helen
Gniadek, Edward
Jancewicz, Rozalia
Kelley, Bernard
Kelley, Veronica
Maslanka, Anna
Murawski, Jeannie
Rozanski, Anna
Smegal, Albert
Smegal, Blanche
Starsiak, Anna
Starsiak, Leon
Trepacz, Apolonia
Watroba, Stanley
Watroba, Anna
Wilson, Blanche
Wrona, Theodore
Wrona, Elizabeth

\$4.50

Crosier, Edna
Serafin, Stanley

\$4.00

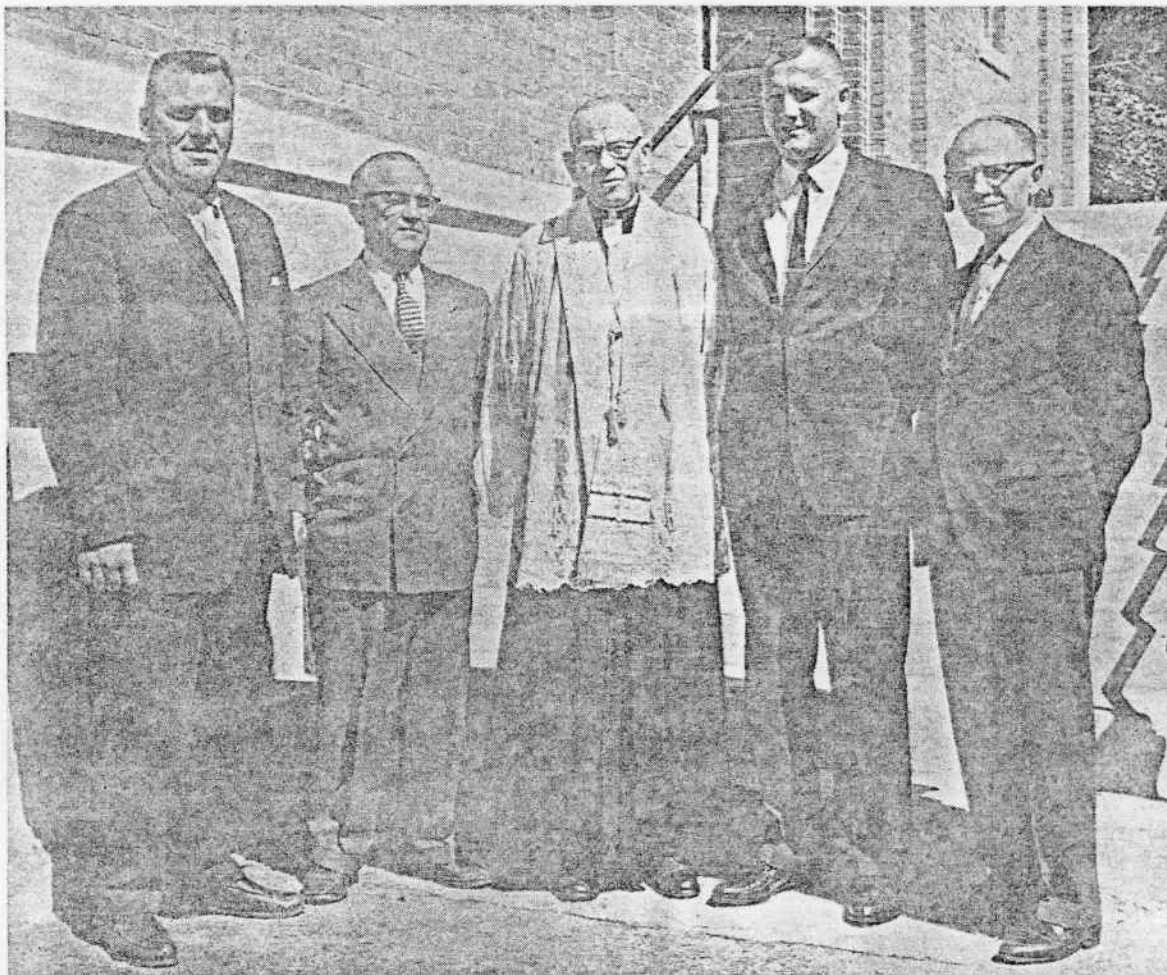
Helstowski, Stefan
Konopka, William
Koziol, Helen
Pictrowski, Clara
Potasz, Walter
Potasz, Jeannie
Zawierucha, Peter

\$3.50

Jamula, Caroline

\$3.00

Lapinskas, John
Laston, Helen

USHERS AND COLLECTORS

Left to right: Stephen Chelstowski, Stanley Stachelek, Rev. John Klekotka, Walter Duda and Chester Klimek.

BEST WISHES FROM
REGULSKI - POLASKI, INC.

Church Goods and Religious Articles

21 Murray Street

New York 7, N. Y.

Tel. BA 7-5369 and BA 7-5370

GOLDEN JUBILEE DONORS

\$3.00

Mlynarczyk, Virginia
Stachelek, Stanislaw
Watroba, Jozefa

\$2.00

Banas, Aniela
Blanchard, Edward
Christopher, Agnes
Cody, Irene
Demick, Jan
Demick, Norma
Florczyk, Mary Ann
Germanowski, Edmund
Germanowski, Grace
Gluz, Stanley
Gluz, Margaret

\$2.00

Helstowski, Adelle
Lucas, Robert
Lucas, Marie
Olenkiewicz, Frances
Pomeroy, Anna
Ropelewski, Isabella
Swiecicki, Stanislaw

\$1.50

Kasuba, Gertrude

\$1.00

Chojnowski, Edwin
Dubiski, Edward
Firlit, Antoni

\$1.00

Firlit, Chester
Kubica, Mary
Miska, Veronica
Murphy, Thomas
Murphy, Jean
Rupinski, Helen
Simeniw, Ilene
Wilk, Thad
Wojtkowski, Edmund
Zuorski, Clarence
Zuorski, Julia

\$.50

Kasuba, Joseph
Kubica, George

Best Wishes from . . .

Dr. and Mrs. Sharon Schmoyer

Compliments of . . .

THE SNACK SHOPPE, INC.

Open 24 Hours a Day

122 South St. Pittsfield, Mass.

Jim's Department Store

739 Tyler St. Pittsfield, Mass.

Compliments of . . .

LADEAU'S MARKET

Tel. 447-7711

Pittsfield, Mass.

Compliments of . . .

Montgomery Ward & Co.

CATALOG OFFICE

Tel. HI 7-7332

379 North St. Pittsfield, Mass.

Compliments of . . .

Fanning's Package Store

804 Tyler St. Pittsfield, Mass.

Best Wishes from . . .

RISEBERG'S CLOTHIERS

Tel. HI 2-5257

247 North St. Pittsfield, Mass.

Best Wishes from . . .

J. J. NEWBERRY

79 North St. Pittsfield, Mass.

MR. AND MRS. ADAM LOBODA

Celebrated their 50th Wedding Anniversary in 1958. The Lobodas have five children: Joseph and Michael Loboda, Mrs. Ford and Mrs. Jayko all of Pittsfield and Mrs. John Sumaj of Adams. There are 14 grandchildren.

Mr. and Mrs. Adam Loboda are pillars of our parish.

Compliments of . . .

Leo and Josephine Kruczkowski

STANLEY'S GRILL

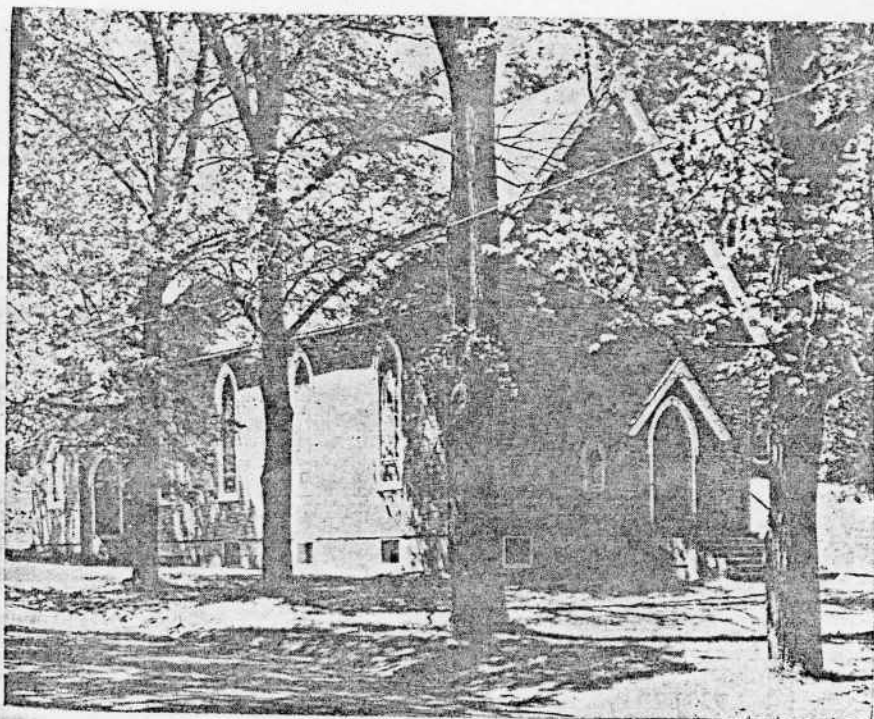
101-103 Wahconah St.

Pittsfield, Mass.

Priests Serving Holy Family Parish During the Past Fifty Years

REV. BOLESLAUS BOJANOWSKI
REV. VICTOR ZAREK
REV. WACŁAW MALENIEWSKI
REV. JOSEPH STANCZYK
REV. VALENTINE TECLAW
REV. KONRAD TYZYNSKI
REV. MARYAN STANCZYK
REV. JOHN SKOWRONSKI
REV. ALEXANDER STRUCZKO

REV. JOHN KOCHANOWSKI
REV. XAVIER BARANOWSKI
REV. ANTHONY RZASA
REV. LADISLAUS SZYMCZYK
REV. LADISLAUS RYS
REV. HENRY KRECZKO
REV. JOHN KLEKOTKA
REV. KONRAD DAUGIELLO

Kościół przy parafii Wszystkich Świętych, Housatonic, Mass.

All Saints Church, Housatonic, Mass.

REV. JOHN P. SKOWRONSKI, PASTOR

ZJEDNOCZENIE POLSKO-RZYMSKO KATOLICKIE

First Row: Mrs. Teofila Koldys, Miss Virginia Koldys, Rev. John R. Klekotka, Mr. Edward Kozlowski, Mrs. Bronislawa Saniewski.

Second Row: Mrs. John Zatorski, Mrs. Frank Saniewski, Mr. Frank Germanowski, Mrs. Bronislawa Walczyk.

**POLISH ROMAN CATHOLIC UNION
OF AMERICA, SOCIETY No. 881**

(TOW. NAJŚ. IMIENIA JEZUS, Z.P.R.K. Nr. 881)

VIRGINIA M. KOLDYS	PRESIDENT
EDWARD KOZLOWSKI	VICE PRESIDENT
MRS. TEOFILA KOLDYS	VICE PRESIDENT
FRANK W. GERMANOWSKI	FINANCIAL SECRETARY
FRANK J. SANIEWSKI	TREASURER
JOHN WOITKOWSKI	ASST. TREASURER (Not Present)
MRS. BRONISLAWA SANIEWSKA	RECORDING SECRETARY
FATHER JOHN KLEKOTKA	CHAPLAIN

DELEGATES TO CIRCUIT #102

MRS. WLADYSLAWA WALCZYK
MRS. ZOFIA ZATORSKI
MRS. HELEN PANUS (Not Present)
MISS JENNIE PASTERCZYK (Not Present)

MOTHER'S GUILD

Front Row: Mrs. Joseph Koperek, Mrs. Michael Kuzara, Mrs. Walter Komuniecki,
Rev. John Klekotka, Mrs. Philip Janchuk, Mrs. Stanley Zembaty.

Back Row: Mrs. John Bugnacki, Mrs. Walter T. Duda, Mrs. Walter Duda, Mrs.
Louis Socha, Mrs. Thomas Flynn.

Compliments of . . .

Wendell Pharmacy, Inc.

TEL. HI 7-7212

Nights, Sundays & Holidays

TEL. HI 2-2758

26 South St.

Pittsfield, Mass.

Compliments of . . .

Oboyski's Food Land

TEL. 447-9396

Cor. Park & Seymour St.

Pittsfield, Mass.

Holy Family Parish Concludes Golden Jubilee

Holy Family Church golden jubilee celebration concluded September 8, 1963 with a pontifical Solemn High Mass of Thanksgiving at 11 a.m., celebrated by the Most Rev. Christopher J. Weldon, bishop of the Springfield diocese.

Many visiting dignitaries and former priests of the parish attended the concluding events of the Holy Family Church 50th anniversary celebration. The Most Rev. Christopher J. Weldon, bishop of the Springfield diocese, celebrated a pontifical Solemn High Mass of Thanksgiving in the church at 11 a.m. and U.S. Rep. Silvio O. Conte was speaker at a dinner held at the Wendell Sherwood Hotel.

The fourth degree Knights of Columbus were honor guards for Bishop Weldon for the Mass. The officers of the Mass, 12 altar boys, the Sodality of the Children of Mary, both junior and senior divisions, proceeded from the parish hall into the church, to open the ceremonies.

The Rt. Rev. Msgr. Eugene F. Marshall, D.D. of St. Mary's Church was arch priest and the Rev. Thomas Finn of St. Mark's and the Rev. Walter Szymczyk of Greenfield, were deacons of honor.

The Very Rev. Zygmunt A. J. Baczowski, the first Polish priest to be ordained from the Holy Family Church parish, was deacon of the Mass. Father Baczowski is pastor of St. Viator's Roman Catholic Church, Dauphin, Canada and is dean of the Dauphin district. The Rev. Henry Kreczko, of St. Stanislaus Church, Adams, a former curate and administrator of Holy Family was subdeacon.

Bishop Weldon's secretary, the Rev. James McKenna was master of ceremonies and the Rev. Conrad J. Daugiello of Holy Family, was assistant.

Seated in the sanctuary were the Rt. Rev. Msgr. John S. Dziok of Cambridge, a former classmate of the Rev. John R. Klekotka, Holy Family

pastor; the Rev. Bolbslaus Jakimowicz and the Rev. John Chrosciechowski, vice provincial, both of the Marian Fathers, Stockbridge; the Rev. Leo Shaughnessy, St. Agnes', Dalton, the Rev. Henry M. Burke, Sacred Heart; the Rev. Albert T. Beaudry, Notre Dame; and the Rev. John J. Foley, St. Charles'. Father Klekotka sat with them.

The Rt. Rev. John A. Wieloch of Indian Orchard preached the jubilee sermon in Polish. Acolytes were Michael Twardzik and Joseph Jancewicz, Pittsfield men who attend St. Mary's College, Orchard Lake, Mich.

Ronald Kasuba was cross bearer; Philip Janchuck, mitre bearer; Richard Lysonski, crosier bearer and Daniel Oboyski, book bearer. Forty-four nuns from various orders sat at the front of the church with Sister Mary Dorothea and Sister Mary Adonia of Holy Family parish.

Luncheon Held

Following the Mass, the priests had lunch together at the Wendell Sherwood. The nuns had lunch in the newly decorated parish hall.

Chairman Theodore Handerek introduced Stanley Ropelewski, master of ceremonies at the evening banquet. The school children of Holy Family presented a program which included Polish music for the morning Mass and the evening program was provided by the church choir, under the direction of John Jagiello, organist and choir director.

Four former curates of Holy Family attended the dinner. They were the Rev. John Skowronski, Housatonic; the Rev. John Kochanowski, West Warren; the Rev. Walter Simsk, Greenfield and the Rev. Xavier Baronowski, Hatfield.

Father Klekotka thanked "each and every one of those who helped make the celebration a success." About 250 attended the banquet. Mayor Raymond L. Haughey brought greetings of the city. Father Skowronski spoke for the Western Massachusetts clergymen.

MEMBERS OF GOLDEN JUBILEE COMMITTEE

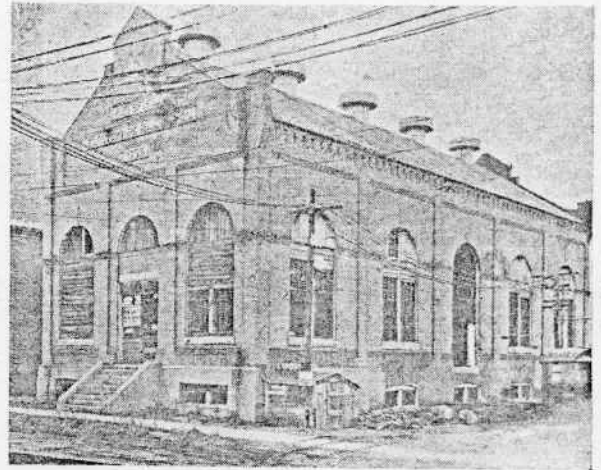
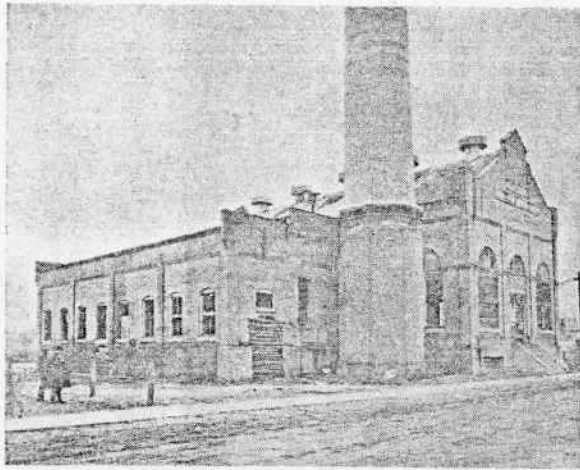
SAVINO BROTHERS MONUMENT CO.

37 Wahconah Street

Authorized Rock of Ages and Barre Guild Monuments

Pittsfield, Mass.

Tel. HI 2-4149

VIEWS OF THE "OLD CAR BARN"

Budynek przed przerobieniem na Kościół

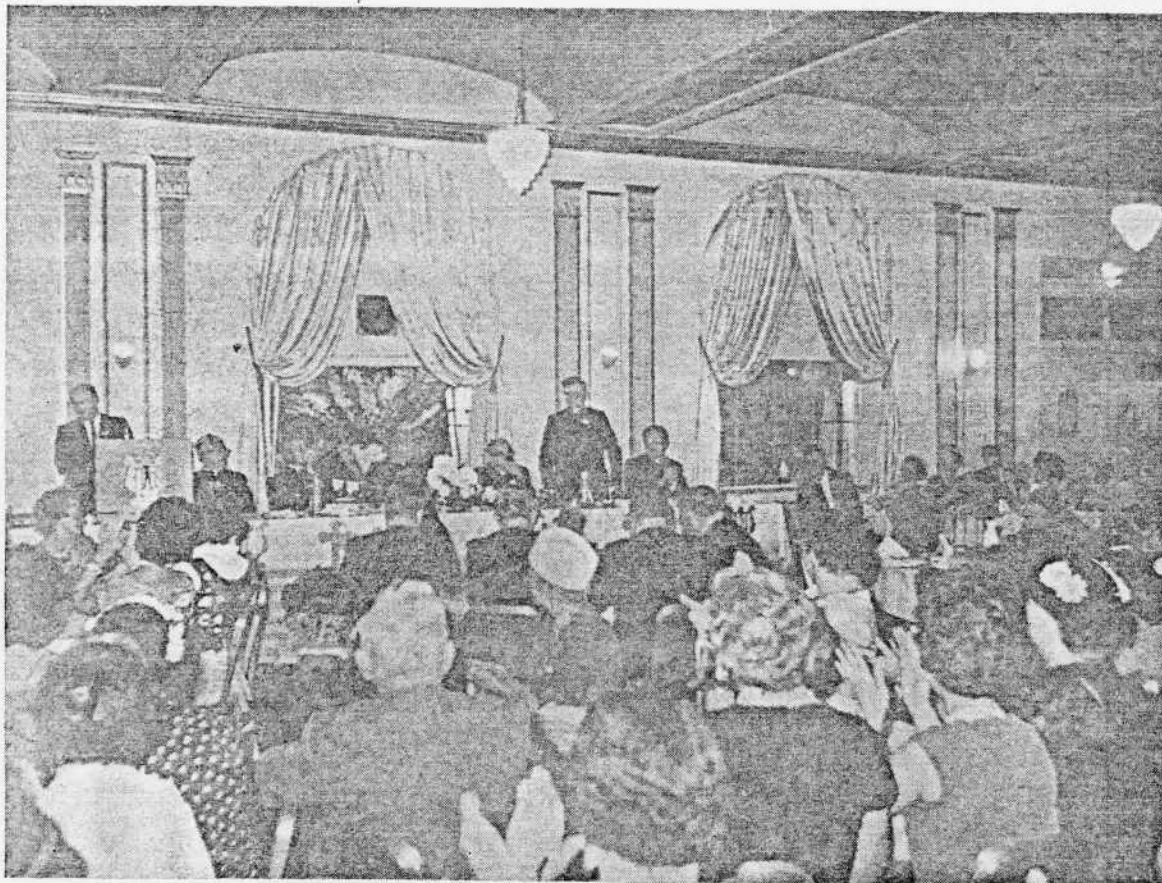
BEST WISHES FROM

CLEMENT M. FARRELL

O'Brien Paints

81 Clapp Ave.

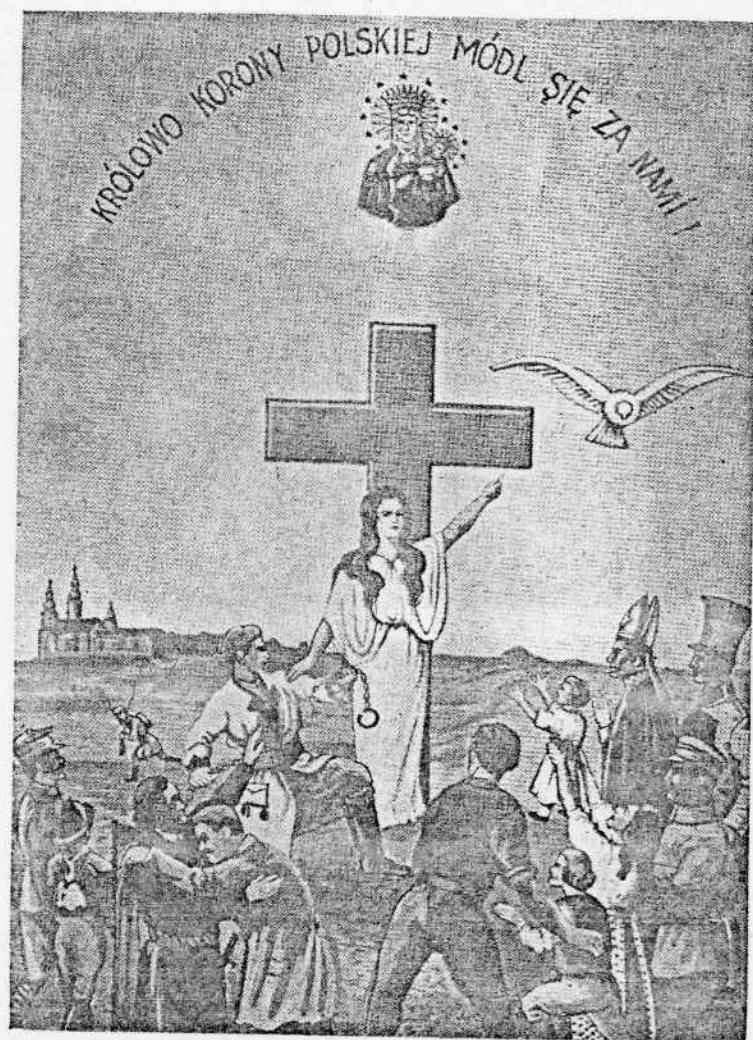
Tel. HI 2-2029

GOLDEN JUBILEE BANQUET — SUNDAY, SEPTEMBER 8, 1963

PROGRAM

INTRODUCTION	Theodore Handerek, Chairman
MASTER OF CEREMONIES	Stanley Ropelewski
GREETINGS	Christine Sawicki
JUBILEE SONGS	Senior Choir
SPEAKER	Raymond L. Haughey, Mayor
SKIT	School Children
	Golden Jubilee Acrostics
SONGS	School Children
GREETINGS FROM THE GOVERNOR	Governor's Representative, Lt. Colonel John J. Shields
GREETINGS	Most Rev. Christopher J. Weldon, D.D., Bishop of Springfield
GREETINGS	Rev. Z. Baczkowski
SPEAKER	Congressman Silvio O. Conte
COMEDY	School Children
REMARKS	Rt. Rev. Msgr. John S. Dziok
SPEAKER	Rev. J. Skowronski
REMARKS	Adam Loboda
COMMEMORATION SERVICES	
GREETINGS	Rev. John R. Klekotka, Pastor
GOLDEN JUBILEE SONG	School Children
SONG	Boże Coś Polske

PODZIĘKOWANIE

WSZYSTKIM TOWARZYSTWOM — CZŁONKINIOM

PARAFJI ŚW. RODZINY w PITTSFIELD, MASS.

W dniu najrodośniejszem w historii parafji naszej, składamy wam najserdeczniejsze dzięki za wasze starania, wysiłki, ofiarność i wytrwałą pracę nad zorganizowaniem i utrzymaniem tej chlubnej Świątyni Bożej i placówki polskości.

W wyobraźni naszej przesuwa się obraz wielu zebrań, uchwał, pracy, kłopotów i częstych niepowodzeń, pomimo tego wytrawliście na posterunku i dziś zbieracie owoce pracy waszej.

Wszystkim Patronom i Patronkom, kupcom, przemysłowcom i tym którzy w czemkolwiek przyczynili się do upamiętnienia tego dnia i wydania pamiętnika zasyłamy staro polskie

"BÓG ZAPŁAC".

Komitet Jubileuszu

TO OUR READERS

Through this book you have met many of the Members and Friends of the Holy Family Parish. You have found also those who are equally the Friends and Benefactors of our Parish, the advertisers and the many, many Patrons and Patronesses of this Album.

We wish to express our sincere appreciation to them, for they have greatly helped in insuring the financial success of this Holy Family Parish Golden Jubilee Album.

Allow us to direct your attention to these Advertisers and their wares. They believe in the merits of our advertising columns. Strengthen their belief by patronizing them. Give them a share of your business. They will serve you well.

May God grant them a deserved success.

GOLDEN JUBILEE COMMITTEE

A Parting Thought

God has indeed been good to all of us, particularly of the younger generation, who have been fortunate to celebrate this Golden Jubilee of the Holy Family Parish. Looking back over the past fifty years, we cannot help but feel proud of our distinguished inheritance from our forefathers.

Their great Faith inspired them at the outset, and enabled them to carry on despite the many hardships they encountered through the years. This wonderful Faith and remarkable zeal which they instilled into our hearts have given us the inspiration to carry on in their footsteps. It should ever be our fervent prayer that those who are to carry on after us will also realize and keep ablaze that same Faith and zeal so that our beloved Holy Family Parish may go on progressively forever.

The Parish Church is the House of God. It is the heart of the Parish. It is the Home that the members of the parish built for Him that He might come and dwell in our midst.

This you know. This has inspired all your efforts and sacrifices. No parish can exist or thrive without the united efforts of all its members. To you, then, each and everyone, we convey our sincere thanks. May God, who has blessed the work so far, continue to further all your purposes and endeavors to make the Holy Family Parish a source of true Christian life and a haven of peace and grace for your children and your children's children,—till the Fifty turns to Hundred.

EXCAVATING CONTRACTORS

BULLDOZER — SHOVEL WORK

DRAGLINE & BACKHOE — LAND CLEARING & BLASTING

WASHED SAND — EXCAVATING — TRUCKING — SAND — GRAVEL

LOAM — FILL — CRANE RENTALS

MERCER CONSTRUCTION CO.

Stockbridge Road

Great Barrington, Mass.

Tel. 298-3267 - Stockbridge, Mass.
